

ADRIATIC METALS PLC

PROJEKAT VAREŠ

PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

Februar 2022

SADRŽAJ

1	UVOD.....	7
1.1.	Pregled izvještaja	7
1.2.	Opis projekta.....	9
1.3	Faza izgradnje	10
2	VAŽEĆI ZAKONI, POLITIKA I SMJERNICE.....	11
2.1	Zakoni Bosne i Hercegovine.....	11
2.2	Međunarodni standardi	11
2.2.1	<i>EBRD Izvedbeni zahtjevi.....</i>	12
2.2.2	<i>IFC Izvedbeni standardi.....</i>	13
3	ZAINTERESOVANE STRANE U PROJEKTU.....	15
3.1	Identifikacija zainteresovanih strana	15
3.2	Nadležna tijela vlasti	16
3.2.1	<i>Državna – Federacija Bosne i Hercegovine .....</i>	16
3.2.2	<i>Regionalna - Zeničko-dobojski kanton.....</i>	17
3.2.3	<i>Lokalne – Općina Vareš .....</i>	18
3.2.4	<i>Lokalne – Općina Kakanj.....</i>	19
3.2.5	<i>Lokalne – Breza .....</i>	19
3.2	Zajednice na koje Projekat ima uticaja.....	19
3.3.1	<i>Ranjive osobe .....</i>	22
3.3.2	<i>Nevladine i javne ili organizacije sa sjedištem u zajednici .....</i>	23
3.3.3.	<i>Trgovina i industrija .....</i>	24
3.3.4	<i>Uposlenici na Projektu .....</i>	24
3.3.5	<i>Mediji .....</i>	24
3.3.6	<i>Multinacionalne i međunarodne organizacije .....</i>	25
4	AKTIVNOSTI ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA.....	27
4.1	Proširenje mogućnosti.....	27
4.2	Konsultacije tokom lokalnog postupka izdavanja dozvola	27
4.3	Konsultacije prije i za vrijeme procesa procjene okolišnog i socijalnog uticaja (ESIA) ..28	28
4.3.1	Akcioni plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2022.godine	33
4.3.1	<i>Prikazivanje informacija u javnosti.....</i>	38
4.4	Otkrivanje ESIA procesa.....	39
4.4.1	<i>Otkrivanje informacija o Projektu .....</i>	39
4.4.2	<i>Otkrivanje ESIA -e .....</i>	41
4.4.3	<i>Vođenje evidencije i praćenje .....</i>	44
4.5	Informativni centar Vareš.....	44
4.6	Inicijative ulaganja u zajednicu	46
4.7	Medijski nastupi	47
4.8	Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom	47
4.9	Upravljanje dokumentacijom i pitanjima	49
4.10	Trenutni i budući angažman zainteresovanih strana	49
4.11	Ključne teme zainteresovanih strana	50
5	ŽALBENI MEHANIZAM	52

5.1	Definicija	53
6	PRAĆENJE I VREDNOVANJE.....	56
7	IZVJEŠTAVANJE	57
8	OSOBLJE.....	58

TABELE

Tabela 3.1 Ključne zajednice, rukovodstvo zajednice i stanovništvo, 2018.....	21
Tabela 4.1 Konsultativni sastanci Studije obuhvaćenosti.....	30
Tabela 4.2 Konsultativni sastanci osnovne odrednice ESIA.....	31
Tabela 4.3 ESIA otkrivanje aktivnosti.....	35
Tabela 4.4 Akcioni plan komunikacije januar - decembar 2022.....	44
Tabela 4.5 Dosadašnji problemi zajednice.....	54

PRIKAZI

Prikaz 1.1 Karta koja prikazuje lokaciju Projekta Vareš.....	9
Prikaz 4.1 Proces okolišne i socijalne procjene usklađen sa tehničkim elaboratima i procesom dobivanja BiH dozvola.....	30
Prikaz 5.1 Proces žalbenog mehanizma.....	59
Prikaz 5.2 Eastern Mining žalbeni obrazac.....	60

FOTOGRAFIJE

Fotografija 4.1.1 Oglasna ploča Borovica.....	40
Fotografija 4.1.2 Oglasna ploča Daštansko.....	40
Fotografija 4.1.3 Oglasna ploča Pržići.....	41
Fotografija 4.2 Eastern Mining Informativni centar, Vareš.....	48

PRILOZI

- Prilog 1 – Mapiranje zainteresovanih strana
- Prilog 2 – Nevladine organizacije koje djeluje u Varešu
- Prilog 3 – Spisak preduzeća, Vareš

Adriatic Metals

Regent House, 65 Rodney Road, Cheltenham GL50 1HX United Kingdom
www.adriaticmetals.com

DATE ISSUED: February 2022
JOB NUMBER: ZT52-0182
VERSION: V7.0
REPORT NUMBER: MM1365
STATUS: Working Document

ADRIATIC METALS PLC
REGENT HOUSE
65 RODNEY ROAD
CHELTEHAM
GL50 1HX

February 2022

PREPARED BY:
Alexandra Mitchell Environmental and Social Specialist,
Wardell Armstrong

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "L. M." or "L. Mitchell".

APPROVED BY:
Dominic Roberts Head of Corporate Affairs

NAPOMENA: OVO JE RADNI DOKUMENT KOJI ĆE SE REDOVNO PRATITI, PREGLEDATI I AŽURIRATI

TOKOM SVIH FAZA PROVEDBE PROJEKTA

Broj izdanja	Datum	Autori	Pregledali	Odobrio
Izdanje 1.0	Decembar 2019	Allie Mitchell, WAI	Graham Hill, Adnan Teletović, Kate Harcourt	Alison Allen, WAI
Izdanje 2.0	Maj 2020	Allie Mitchell, WAI	Vildana Mahmutović, Aida Ahmedović, Miloš Bošnjaković, Kate Harcourt	Graham Hill, AM
Izdanje 3.0	Juli 2020	Allie Mitchell, WAI	Vildana Mahmutović, Aida Ahmedović, Kate Harcourt	Dominic Roberts, AM
Izdanje 4.0	April 2021	Vildana Mahmutović Aida Ahmedović	Kate Harcourt, Allie Mitchell	Dominic Roberts, AM
Izdanje 5.0	Septembar 2021	Aida Ahmedović Almedina Likić	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts, AM
Izdanje 6.0	Septembar 2021	Aida Ahmedović	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts, AM
Izdanje 7.0	Februar 2022	Almedina Likić, Aida Ahmedović	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts, AM

1 UVOD

Adriatic Metals je ovlastio Wardell Armstrong International (“WAI”) da izradi Okvirni Plan angažovanja zainteresovanih strana (“SEP”) za rudnike Veovača i Rupice, odnosno Projekat Vareš, koji se nalazi u sjevernom centralnom dijelu Federacije Bosne i Hercegovine (“BiH”). SEP je prvo bitno izdat uporedo sa WAI Studijom zaštite okoliša i obuhvaćenosti iz januara 2020., i trebalo bi ih čitati povezano, zajedno sa CSA Izvještajem o obuhvaćenosti iz novembra 2019. Studija izvodljivosti naknadno je ažurirana kako bi uključila komentare Evropske banke za obnovu i razvoj („EBRD“) i unaprijedila ih iz okvirnih u operativne.

SEP Izdanje 7.0 (ovo izdanje) će biti vlasništvo Adriatic Metals/Eastern Mining i dalja ažuriranja će napraviti oni i odobrit će ih Dominic Roberts, Menadžer za korporativne poslove.

COVID-19

Nedugo nakon što je pripremljen prvi nacrt SEP-a i nakon druge posjete WAI u februaru 2020., tokom koje su održani mnogi sastanci, objavljena je globalna pandemija C-19 i nametnute su mnoge zabrane kretanja i održavanja sastanaka. Angažman zainteresovanih strana se nastavio tokom ovog vremena, uz odgovarajuće mjere održavanja socijalne distance, izuzevši sastanke sa preko 15 osoba. Sredinom juna ove zabrane su ukinute što je dozvolilo održavanje konstitutivne sjednice Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom i nastavljanje drugih aktivnosti zainteresovanih strana kako je i planirano.

Adriatic Metals nastavlja, u bliskoj saradnji sa lokalnim općinskim i zdravstvenim organima, da prati C-19 situaciju. Osoblje je dobilo uputstva i obuku, a na svim radnim mjestima su obezbjeđena odgovarajuća dezinfekciona i zaštitna sredstva. Kao još jedan vid prevencije i zaštite i zbog pojave Omicron soja virusa, kompanija provodi učestalo testiranje svih zaposlenika na C-19 na sedmičnoj bazi.

SEP je pregledan u skladu sa EBRD C-19 savjetima¹ za angažman zainteresovanih strana i smatra se da pristup koji je zauzeo Adriatic Metals slijedi najbolju međunarodnu praksu.

1.1. Pregled izvještaja

Ovaj dokument uzima u obzir najnoviji izvedbeni Projekat (Studija izvodljivosti završena tokom septembra 2021. godine) i izrađen je u cilju vođenja konsultacija i komunikacije zainteresovanih strana tokom cijelog trajanja Projekta, uključujući i zatvaranje. SEP će biti redovno praćen, pregledan i ažuriran od strane Adriatic Metals/Eastern Mining, predstavljajući akcioni plan za angažman i praćenje efektivnosti mjera za ublažavanje uticaja.

¹ EBRD COVID 19 Stakeholder Engagement (PR10) Briefing Note April 2020

Ovaj plan je izrađen tako da zadovoljava najbolje prakse što je dokazano standardima Equator Principles finansijskih institucija, uključujući okvire održivosti Međunarodne Finansijske Korporacije ("IFC") i EBRD.

Za vrijeme istražnih radova, glavni zadatak angažmana zainteresovanih strana u Varešu je bio da se uspostavi obostrana komunikacija između Eastern Mininga i zainteresovanih strana na državnom, regionalnom i lokalnom nivou. SEP opisuje kako će učesnici biti informisani o procesu procjene uticaja u njegovim fazama, uključujući i to kako bi oni mogli biti uključeni u prikupljanje podataka, procjenu uticaja i razvojne strategije za upravljanje i praćenje uticaja.

Za vrijeme građevinskih i operativnih faza, angažman zainteresovanih strana će biti fokusiran na informisanost zainteresovanih strana o projektnim aktivnostima i njihovom angažmanu u smislu upravljanja i praćenja uticaja.

Zainteresovane strane su pozvane da pregledaju i dostave povratne informacije o ovom Planu angažovanja zainteresovanih strana. Eastern Mining će omogućiti da ovaj dokument bude dostupan na bosanskom, hrvatskom, srpskom i engleskom jeziku, kako se procjeni da je neophodno. Svi komentari i pitanja su dobrodošli i trebaju biti dostavljeni timu višeg rukovodećeg osoblja, koji sačinjavaju:

- Paul Cronin, Direktor Eastern Mining-a;
- Graham Hill, Zamjenik direktora - tehnički direktor;
- Adnan Teletović, Izvršni direktor;
- Dominic Roberts, Menadžer za korporativne poslove,
- Vildana Mahmutović, Šef odjela za održivost;
- Aida Ahmedović, Koordinator za društveno upravljanje;
- Emir Sudžuka, Pravnik kompanije i
- Kate Harcourt, Saradnik za okoliš i društveno upravljanje.

Angažmanom zainteresovanih strana u velikom dijelu rukovodi Izvršni direktor Eastern Mining-a, Adnan Teletović, koji održava kontakte sa predstvincima vlasti i zajednica na državnom, kantonalnom i općinskom nivou. Šef odjela za održivost, Vildana Mahmutović, angažovana je u februaru 2020. i sada vodi aktivnosti angažmana zainteresovanih strana zajedno sa Adnanom i širim timom za okoliš i društveno upravljanje, Aidom Ahmedović, Koordinatorom za društveno upravljanje i Almedinom Likić, Saradnikom u Informativnom centru.

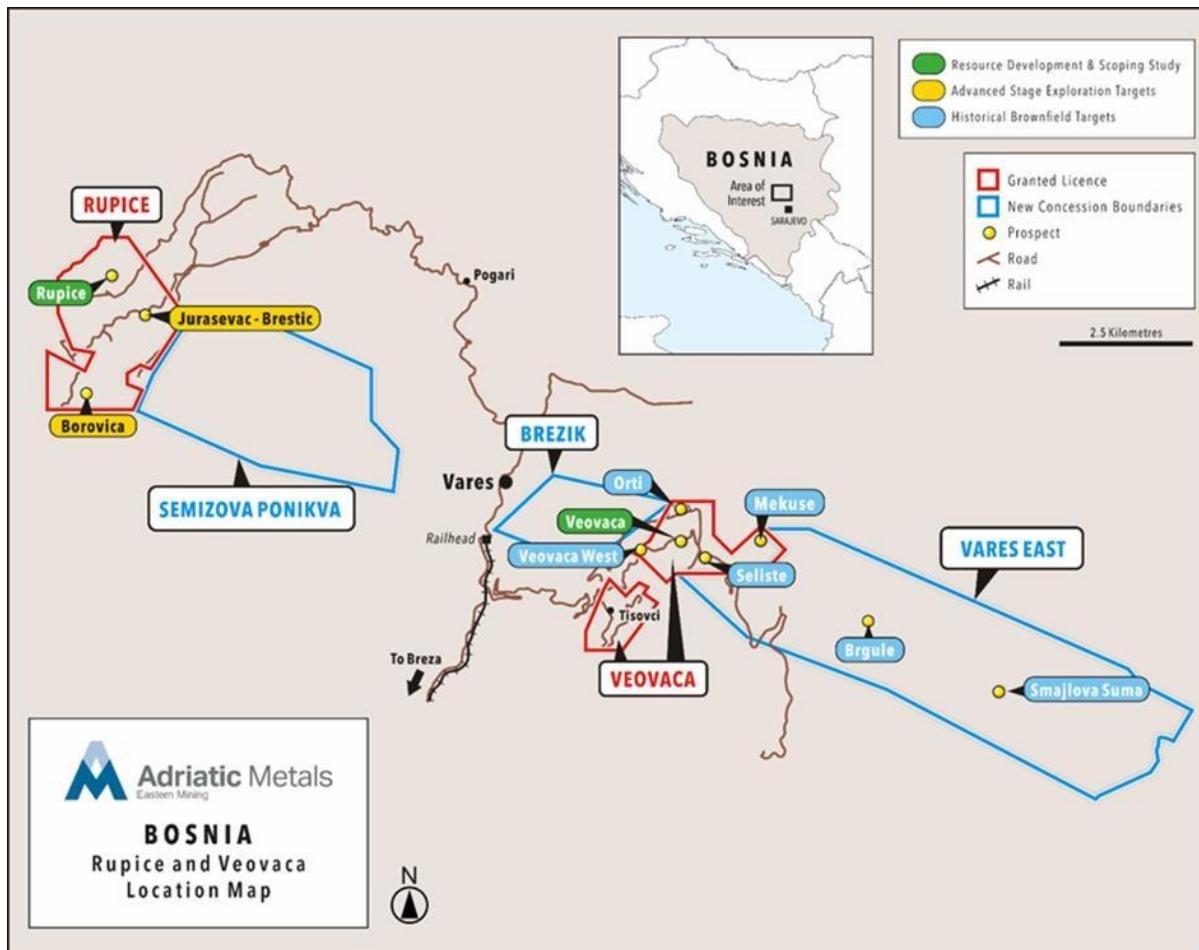
Informativni centar Vareš nalazi se u glavnoj ulici u Varešu, a otvoren je u septembru 2019. godine. Radno vrijeme Centra je od 08:00 do 16:30 od ponedjeljka do petka. Centar je zatvoren vikendom i državnim praznicima. U Centru je zaposlen jedan uposlenik koji je dostupan za interakcije sa pripadnicima lokalne zajednice tokom radnog vremena. Vodi se evidencija zainteresovanih strana koje posjećuju Informativni Centar. Svrha ovog ureda je da stvori prisustvo Eastern Mining/Adriatic Metals u Varešu, pružajući usluge pripadnicima lokalne zajednice, a omogućavajući Eastern Mining/Adriatic Metals da lakše komuniciraju sa lokalnim sudionicima. Trenutno, ured je fokusiran na informisanje lokalnih zajednica o projektnim aktivnostima, budućem angažmanu i pripremi Plana smještaja sa

bazom smještajnih kapaciteta obzirom da se u 2022. godini očekuje povećan broj radnika. Informacije se stalno dijele lokalno i na društvenim mrežama, tako da se pristup informacijama održava što je više moguće.

1.2. Opis projekta

Rude metala se već dugo iskopavaju u općini Vareš u Zeničko–dobojskom kantonu, Bosna i Hercegovina. Kako god, nedavno je došlo do otkrića novog ležišta na zapadu općine koje sadrži visok stepen cinka, olova, barita i drugih metala. Adriatic Metals i kompanija u njihovom vlasništvu, Eastern Mining, planiraju iskopavanjem tih metala doprinositi globalnom snabdijevanju ovim prijeko potrebnim metalima. Planirana je izgradnja podzemnog rudnika na Rupicama i nastavak i proširenje postojećeg površinskog kopa Veovača. Lokacije Rupice i Veovača se nalaze otprilike 8.7 km zapadno-sjeverozapadno (Rupice) i 3.5 km istočno (Veovača) od Vareša (Prikaz 1.1.).

Projekat prolazi kroz nekoliko faza pribavljanja dozvola. To uključuje okolišne dozvole u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine. Uz to, Adriatic Metals i Eastern Mining su se obavezali da će voditi Projekat u skladu sa međunarodno priznatim industrijskim okolišnim standardima, poput onih koje je razvila Svjetska banka i EBRD, finalizirali proces Procjene uticaja na okoliš i društvo i razvili sve povezane dokumente koji su objavljeni i opisani u Poglavlju 4.4.

Prikaz 1. Karta koja prikazuje lokaciju Projekta Vareš

1.3 Faza izgradnje

Kompanija Eastern Mining je sa Projektom Vareš ušla u fazu izgradnje koja se trenutno sastoji od nekoliko aktivnosti na lokalitetu Rupice. Izvode se radovi na izgradnji puta dužine cca 1200 m, izgradnja platoa za infrastukturu te kontejnersko naselje. Konkretni radovi koji se izvode su iskopi, nasipi te ojačavanje posteljice kamenim materijalom, privremeno ucijevljenje potoka te priprema za geotehničke rade.

U narednom periodu u planu je izgradnja platoa kod gornjeg portala koji ima količinu iskopa cca 400.000 m³ te priprema prvog lota nove trase puta od Rupica do Tisovaca kako bi radovi mogli da počnu. Trenutno se na terenu nalazi 10 bagera, 30 kamiona te 15 komada ostale opreme.

Posebna pažnja će se posvetiti informisanju stanovništva o izvođenju građevinskih radova, kroz sastanke i terenske posjete domaćinstvima, te informisanjem članova Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom. Informacije će biti dostupne i plasirane javnosti putem biltena, te socijalnih medija.

2 VAŽEĆI ZAKONI, POLITIKA I SMJERNICE

2.1 Zakoni Bosne i Hercegovine

U BiH, važeći zakoni koji se odnose na proces procjene uticaja na okoliš, koji uključuje i opredjeljenost na angažman zainteresovanih strana, uključuju sljedeće zakone:

- Zakon o zaštiti okoliša (“Službene novine FBiH”, Br.15/21);
- Zakon o zaštiti prirode (“Službene novine FBiH”, Br. 66/13);
- Zakon o vodama (“Službene novine FBiH”, Br. 70/06);
- Zakon o vodama („Službene novine Zeničko - dobojskog kantona“, Br. 17/07);
- Zakon o upravljanju otpadom (“Službene novine FBiH”, Br. 33/03, 72/09 i 92/17);
- Zakon o zaštiti zraka (“Službene novine FbiH”, Br. 33/03 i 04/10);
- Zakon o zaštiti od buke (“Službene novine FBiH“ Br. 110/12);
- Zakon o zaštiti od buke (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, Br. 01/14);
- Zakon o prostornom uređenju i korištenju zemljišta u FBiH (“Službene novine FBiH”, Br. 02/06, 72/07, 32/08, 04/10, 13/10, 45/10);
- Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju (“Službene novine FBiH”, Br. 32/14);
- Pravilnik o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu(“Službene novine FBiH”, Br. 19/04);
- Pravilnik o sadržaju, redoslijedu izrade, sastavnim dijelovima i načinu izrade rudarskih
- Projekata (“Službene novine FBiH”, Br. 53/12);
- Odluka o pretvaranju šumskog u građevinsko zemljište (“Službene novine FBiH”, Br. 108/12);
- Zakon o šumama (“Službene novine ZDK”, Br. 8/13 i 1/15).

2.2 Međunarodni standardi

Što se tiče angažmana zainteresovanih strana, i IFC-ovi standardi uticaja na okoliš i socijalnu održivost (2012.) i EBRD okolišna i socijalna politika (2019.) primjenjivi su na Projekat Vareš. Navedeni standardi se smatraju mjerilom za međunarodno prihvaćenu praksu u nizu područja, uključujući angažman zainteresovanih strana, te su stoga korišteni za izradu ovog plana.

Zahtjevi IFC-a i EBRD-a za otkrivanje podataka o Projektu prevazilaze zahtjeve Evropske unije, definisane Aarhuskom konvencijom, kao i one sadržane u zakonima i odredbama Bosne i Hercegovine.

2.2.1 EBRD Izvedbeni zahtjevi

EBRD Izvedbeni standard 10 za otkrivanje informacija i angažman zainteresovanih strana naglašava da javne rasprave treba započeti u ranoj fazi razvoja Projekta i da bi angažman sa zainteresovanim stranama u svakoj fazi trebao biti: "*bez manipulacija, miješanja, prisile i zastrašivanja, i da se provodi na temelju pravovremenih, relevantnih, razumljivih i dostupnih informacija, u kulturno prikladnom formatu.*"

Specifični zahtjevi navedeni u EBRD Izvedbenom zahtjevu 10 uključuju:

Angažman tokom pripreme projekta

- Identifikacija i analiza zainteresovanih strana, uključujući mapiranje zainteresovanih strana kako bi se identificovali oni koji su direktno ili indirektno pogođeni Projektom ili oni koji su zainteresovani za Projekat;
- Plan angažmana zainteresovanih strana - koji će se pripremiti u početnoj fazi utvrđivanja izvodljivosti, a zatim razviti kao živi dokument tokom trajanja projekta. SEP detaljno opisuje kako će se odvijati komunikacija s identifikovanim zainteresovanim stranama kroz pripremu i implementaciju projekta;
- Otkrivanje informacija u vezi sa planiranjem i razvojem projekta, potencijalnim okolišnim i socijalnim rizicima i uticajima koji proizlaze iz projekta, postupkom konsultacija i svim predviđenim javnim raspravama. Za Projekat kategorije A bit će objavljen Akcioni plan zaštite okoliša i socijalne politike;
- Značajne konsultacije, što znači da će identifikovane zainteresovane strane imati priliku izraziti svoje stavove o projektnim rizicima, uticaju i mjerama ublažavanja. Tada će rukovodilac moći razmotriti i odgovoriti na konstruktivan način; i
- Informisane i učestale konsultacije, omogućujući zainteresovanim stranama da učestvuju u procesu donošenja odluka tokom pripremne faze projekta.

Angažman tokom implementacije Projekta

- Tokom trajanja Projekta kontinuirano pružati informacije identifikovanim zainteresovanim stranama. Dio ovog angažmana trebao bi uključivati dvosmjerni dijalog radi primanja povratnih informacija o učinkovitosti mjera ublažavanja i stavki obuhvaćenih ESAP-om.
- Zainteresovane strane izvještavati o implementaciji ESAP-a, kao i o svim pitanjima koja predstavljaju rizik za zainteresovane strane ili koja su se pojavila kao rezultat konsultacija ili žalbenog mehanizma. Sve povratne informacije trebaju biti dostupne identifikovanim zainteresovanim stranama.

- Poticati redovno vanjsko izvještavanje o okolišnoj i socijalnoj uspješnosti Projekta.

Žalbeni mehanizam

- Razviti i provoditi žalbeni mehanizam za prijem i rješavanje zabrinutosti i žalbi zainteresovanih strana na okolišno i socijalno djelovanje Projekta.
- Ovaj bi postupak trebao rješavati zabrinutosti brzo i učinkovito, koristeći razumljiv i transparentan postupak koji je kulturološki primjeren i lako dostupan svim segmentima pogodjenih zajednica, bez ikakvih troškova i bez odmazde.
- Također je potreban zaseban žalbeni mehanizam za zaposlenike i radnike.

2.2.2 IFC Izvedbeni standardi

Specifični zahtjevi koji su propisani IFC Izvedbenim Standardom 1 uključuju:

Planiranje analize i angažmana zainteresovanih strana

- Identifikacija lokalnih zajednica koje su pod uticajem Projekta i drugih zainteresovanih strana koje bi mogle biti zainteresovane za Projekat i razmotriti kako bi vanjske komunikacije mogле doprinijeti dijalogu sa svim učesnicima; i
- Izraditi Plan angažovanja zainteresovanih strana, uključujući mjere koje će dozvoliti efikasno učešće zainteresovanih strana, naročito onih koji su identifikovani kao oštećeni ili ranjivi.

Objavljanje informacija

- Pružanje relevantnih informacija o (I) cilju, prirodi i obimu projekta; (II) trajanju predloženih aktivnosti; (III) bilo kakvom riziku za i mogućem uticaju na takve zajednice i relevantne mjere ublažavanja; (IV) predviđeni proces angažmana zainteresovanih strana; i (V) žalbeni mehanizam.

Konsultacije

- Poduzeti proces konsultacija koji pruža mogućnost lokalnim zajednicama pod uticajem Projekta da izraze svoje stavove o rizicima Projekta, uticaju i mjerama ublažavanja; i
- Uključiti dvostrani proces koji (I) počinje rano u procesu identifikacije okolišnih i društvenih uticaja i nastavlja se na neprekidnoj osnovi kako se uticaji pojavljuju; (II) je zasnovan na pravovremenom objavljanju širenju relevantnih, transparentnih, objektivnih, značajnih i lako dostupnih informacija na kulturološki prikladnom lokalnom jeziku; (III) fokusira uključivi angažman na one koji su pod direktnim uticajem za razliku od onih koji nisu pod direktnim

uticajem; (IV) je slobodan od vanjske manipulacije, ometanja, prisile ili zastrašivanja; (V) omogućuje značajno učešće gdje god je to primjenjivo, i (VI) je dokumentovan i prilagođen jezičkim preferencijama zajednica na koje Projekat ima uticaj, njihovom procesu donošenja odluka i potrebama ranjivih i grupa koje su u nepovoljnem položaju.

Informisane konsultacije i učešće

- Provoditi proces informisanih konsultacija i učešća koji će rezultirati informisanim učešćem zajednica na koje Projekat ima uticaj;
- Voditi proces konsultacija koji (I) obuhvata stavove i muškaraca i žena, ukoliko je to neophodno kroz odvojene forme ili angažmane, i (II) odražava zabrinutosti i prioritete muškaraca i žena u vezi sa uticajem, mehanizmima ublažavanja i povlasticama; gdje je to prikladno; i
- Dokumentovati proces, naročito mјere koje su poduzete da bi se izbjegao ili umanjio rizik za i negativan uticaj na zajednice i informisati one koji su izloženi tom uticaju kako su njihove brige razmotrene.
-

Vanjske komunikacije

- Implementacija procedure za vanjske komunikacije koja uključuje metode za (I) prijem i evidentiranje vanjske komunikacije od zajednice; (II) provjerava i procjenjuje istaknute probleme i određuje kako im pristupiti; (III) pruža, prati i evidentira odgovore; i (IV) prilagođava programe okolišnog i socijalnog upravljanja.

Žalbeni mehanizam za zajednice na koje Projekat ima uticaj

- Uspostaviti žalbeni mehanizam za prijem i pronalaženje rješenja za zabrinutosti i žalbe zajednica na koje Projekat ima uticaj u vezi sa okolišnim i društvenim djelovanjem; i
- Informisati zajednice na koje Projekat ima uticaj o ovom mehanizmu tokom procesa angažmana zainteresovanih strana.

Neprekidno izvještavanje zajednica na koje Projekat ima uticaj

- Određivanje rasporeda periodičnog izvještavanja zajednica na koje Projekat ima uticaj da bi se opisao napredak u implementaciji akcionalih planova Projekta u vezi sa pitanjima koja uključuju neprekidan uticaj na zajednice i u vezi sa pitanjima koja je proces konsultacija identifikovao kao pitanja koja zabrinjavaju te zajednice; i
- Dostavljanje izvještaja najmanje jednom godišnje.

3 ZAINTERESOVANE STRANE U PROJEKTU

Angažmanom zainteresovanih strana u velikom dijelu rukovodi Izvršni direktor Eastern Mining-a, Adnan Teletović, koji održava kontakte sa predstavnicima vlasti i zajednica na državnom, kantonalnom i općinskom nivou. Šef odjela za održivost, Vildana Mahmutović, angažovana je u februaru 2020. i sada vodi aktivnosti angažmana zainteresovanih strana zajedno sa Adnanom i širim timom za okoliš i društveno upravljanje.

3.1 Identifikacija zainteresovanih strana

Identifikacija zainteresovanih strana je ključni korak u vođenju ukupnog procesa angažmana zainteresovanih strana. Precizna identifikacija zainteresovanih strana smanjuje rizik od uske grupe zainteresovanih strana koja dominira procesom konsultacija i pomaže finansijeru Projekta da identificuje i adresira legitimne probleme koji se odnose na uticaje Projekta.

Da bi se izradio efikasan Plan angažovanja zainteresovanih strana, neophodno je odrediti ko su učesnici i razumjeti njihove potrebe i očekivanja za angažman i njihove prioritete i ciljeve koji se odnose na Projekat.

Za Projekat Vareš, zainteresovane strane su identifikovane:

- Identifikovanjem različitih kategorija strana na koje Projekat može imati uticaj ili koje mogu biti zainteresovane za Projekat; i
- Identifikovanjem određenih pojedinaca ili organizacija unutar svake od ovih kategorija, uzimajući u obzir:
  - Očekivano geografsko područje uticaja Projekta;
  - Prirodu uticaja koji bi se mogli pojaviti i u skladu s tim vrstu organa vlasti, nevladinih organizacija, akademskih institucija i drugih tijela koja bi mogla biti zainteresovana za ta područja; i
  - Prepoznavanje procesa identifikacije pojedinaca i organizacija unutar svake grupe kao neprekidnog procesa, uključujući kontakte koje je Projekat već ostvario i one koje bi mogao ostvariti kao rezultat promjena u Izvedbenom Projektu ili neprekidnih konsultacija.

Za Projekat Vareš mapiranje traje od 2019. godine i identifikovane su zainteresovane strane sljedećih kategorija:

- Nadležna tijela vlasti na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou;

- Zajednice na koje Projekat ima uticaj, uključujući individualne stanovnike kao i neorganizovane grupe sa određenim područjem interesovanja ili potencijalno ugrožene grupe (stariji, rodne grupe, osobe sa invaliditetom, etničke manjine itd.), uključujući i predstavnike zajednica;
- Multinacionalne i međunarodne organizacije (UN agencije, Svjetska Banka, multilateralne i bilateralne razvojne agencije itd.);
- Nevladine organizacije na međunarodnom, državnom, regionalnom i lokalnom nivou, uključujući organizacije sa sjedištem u zajednici ili interesne grupe (radničke, omladinske, obrazovne, vjerske, preduzeća itd.);
- Komercijalne organizacije i poslovna udruženja;
- Uposlenici na Projektu;
- Mediji.

Sljedeća poglavila predstavljaju svaku od ovih kategorija, a dokument mapiranja zainteresovanih strana je dat u prilogu u ovom Planu angažovanja zainteresovanih strana.

3.2 Nadležna tijela vlasti

3.2.1 Državna – Federacija Bosne i Hercegovine

Projekat Vareš se nalazi u općini Vareš, dok se ležište Rupice nalazi blizu granice sa susjednom općinom Kakanj. Obje općine nalaze se u Zeničko-dobojskom kantonu u Federaciji Bosne i Hercegovine, jednom od dva entiteta u Bosni i Hercegovini, dok je drugi Republika Srpska. Ova dva entiteta su politički neovisna, dok oba zajednički upravljaju Distrikтом Brčko. Svaki entitet ima svoj ustav.

Državne vlasti su definisane kao agencije Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koje imaju ovlaštenje da uređuju ili na drugi način utiču na Projekat u smislu uspostavljanja politike, izdavanja dozvola ili drugih odobrenja za Projekat i praćenje i provedbu usklađenosti sa BiH zakonima tokom svih faza trajanja Projekta (planiranje, izgradnja, rad i zatvaranje).

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je odgovorno za²:

- a) planira, predlaže i sprovodi strateške dokumente, politike, finansijske planove i programe u oblasti zaštite životne sredine, kao i programe i propise u oblasti prevencije, sanacije i razvoja zaštite životne sredine;
- b) prati, analizira i ocjenjuje stanje okoliša i implementaciju zaštite okoliša, kao i iskustva stečena na polju zaštite, upotrebe i razvoja okoliša;

---

² <https://www.paragraf.ba/propisi/fbih/zakon-o-zastiti-okolisa.html>

- c) uspostavlja i upravlja sistemom izvještavanja i informisanja o okolišu u Federaciji BiH;
- d) izdaje okolišne dozvole iz svoje nadležnosti u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa;
- e) vodi registar zagađivača i zagađenja svih komponenata životne sredine koji je dostupan javnosti;
- f) organizuje aktivnosti usmjerene na sprečavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
- g) učestvuje sa drugim nadležnim tijelima u izradi programa i planova korištenja prirodnih resursa, izradi i implementaciji posebnog plana i sistema kvalifikacija i odlučuje o žalbama na odluke kantonalnih ministarstava donesenih prema federalnim zakonima i drugim saveznim propisima i obavlja druge zadatke zaštite okoliša i zadatke iz nadležnosti Federacije BiH; i
- h) pruža potrebnu pomoć nadležnim državnim organima u provođenju međunarodnih obaveza koje je preuzeila BiH i sarađuje sa nadležnim ministarstvom Republike Srpske, nadležnim organom Brčko distrikta BiH i institucijama BiH.

Kompanija od samog početka održava skladne odnose sa državnim/federalnim vlastima, a tome u prilog govoru i posjeta premijera Federacije Bosne i Hercegovine i ministra energetike, rудarstva i industrije Federacije Bosne i Hercegovine, 12.10.2020. godine. Pored toga, 2.6.2021. godine, kompaniju je posjetila i ministrica okoliša i turizma FBiH, a 14.7.2021. godine predsjednik Federacije BiH, ministar prostornog uređenja, zamjenica ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i načelnik Općine Vareš. Eastern Mining će kao i dosada nastojati da saradnja sa vlastima na svim nivoima bude održiva i uspešna.

3.2.2 Regionalna - Zeničko-dobojski kanton

Projekat se nalazi u Zeničko-dobojskom kantonu u sjevernom centralnom dijelu zemlje. Svaki kanton ima svoju vlastitu administrativnu vlast i relativnu autonomiju u lokalnim pitanjima. Kantoni su dalje podijeljeni na općine.

Kanton je odgovoran za³:

- a) priprema nacrte propisa i planskih dokumenata iz oblasti zaštite životne sredine koji su usklađeni sa federalnim propisima, strategijama i drugim planskim dokumentima u ovoj oblasti;
- b) analizira i procjenjuje stanje okoliša i aktivnosti zaštite životne sredine razmjenom iskustava stečenih u oblasti zaštite i upotrebe životne sredine;
- c) obavlja poslove i zadatke utvrđene federalnim zakonom i drugim federalnim propisima;
- d) uspostavlja i upravlja informacijskim sistemom zaštite okoliša u kantonu;

---

³ <https://www.paragraf.ba/propisi/fbih/zakon-o-zastiti-okolisa.html>

- e) izdaje licence iz svoje nadležnosti;
- f) organizuje aktivnosti usmjereni na sprečavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
- g) nadzire implementaciju kantonalnih propisa i planskih dokumenata u području zaštite okoliša;
- h) uspostavlja i primjenjuje sistem zabrane kretanja motornih vozila iz određenih eko kategorija kada se ocijeni da je to neophodna mjera u zaštiti životne sredine; i
- i) obavlja i druge poslove utvrđene kantonalnim propisom.

Između Eastern Mininga i Vlade Kantona postoje dobri odnosi. Za Vladu Kantona je u oktobru 2019. godine organizovana posjeta lokalitetu i posjeta Varešu. Ovakav aktivan angažman Eastern Mininga će se nastaviti tokom cijelog trajanja Projekta.

3.2.3 Lokalne – Općina Vareš

Projekat se nalazi u općini Vareš, kojom rukovodi općinski načelnik Zdravko Marošević, izabran na izborima 15.11.2020. za naredne 4 godine. Direktno uz Projekat Rupice nalazi se granica sa općinom Kakanj.

Lokalne općine su odgovorne za⁴:

- Politiku zaštite okoliša (uspostavu i implementaciju);
- Upravljanje prirodnim resursima lokalnih jedinica samouprave;
- Upravljanje, finansiranje i unapređivanje rada i objekata (vodovod, zbrinjavanje i tretman otpadnih voda i prikupljanje i zbrinjavanje krutog otpada);
- Upravljanje, finansiranje i unapređenje parkova.

Lokalne vlasti su već angažovane u sklopu Projekta Vareš i trenutno postoje dobri odnosi. Regionalne vlasti će biti stalno angažovane tokom razvoja Projekta u vidu stalnog dijaloga, da bi razumjeli šta se dešava u njihovim područjima i bili u poziciji da Projekat uzimaju u razmatranje prilikom donošenja politike, regulatornih i drugih dužnosti i aktivnosti.

U toku 2020. godine održan je sastanak sa Općinskim vijećem Vareš pri kojem je ostvarena saradnja. Obzirom da su održani Lokalni izbori u novembru 2020. godine, izabrani su i novi članovi Općinskog vijeća te je zbog epidemiološke situacije sa Covid-19 sjednici Odbora za odnose sa lokalnom

---

⁴ <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Bosnia-Herzegovina-Environment.aspx>

zajednicom ispred Općinskog vijeća Vareš prisustovala Predsjedavajuća istog, kako bi dobili sve potrebne informacije u vezi sa Projektom i aktivnostima kompanije te bili upoznati sa istim.

3.2.4 *Lokalne – Općina Kakanj*

Općina Kakanj nalazi se u neposrednoj blizini zapadno od Projekta Rupice. Veza je uspostavljena tako što su Eastern Mining tim za okoliš i društvenu politiku i Izvršni direktor Adnan Teletović održali konsultativne sastanke sa rukovodstvom općine Kakanj fokusirajući se na širenje informacija. Ovaj angažman je sada formaliziran i napreduje uz uključivanje Općinskog vijeća Kakanj zbog blizine Projekta i mogućih prekograničnih aktivnosti na Rupicama.

Predstavnici općine Kakanj su uključeni u Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom (vidi poglavlje 4.6 ispod).

Ostvarena je saradnja i sa Javnim preduzećem VODOKOM d.o.o. Kakanj, koje je zaduženo za vodosnabdijevanje Općine Kakanj. Na sastanku održanom sa predstavnicima ovog preduzeća izvršena je razmjena podataka u vezi monitoringa kvaliteta vode. Tom prilikom imenovan je i novi član Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom ispred Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj.

Obzirom da su u novembru 2020. godine održani Lokalni izbori, došlo je do promjene članova Vijeća Općine Kakanj te je izabran i novi načelnik. S tim u vezi, održan je sastanak sa novim novoizabranim načelnikom Općine Kakanj. Cilj sastanka je bio upoznavanje i informisanje o trenutnim, ali i o budućim aktivnostima kompanije Eastern Mining.

3.2.5 *Lokalne – Breza*

Općina Breza graniči sa općinom Vareš te je zbog infrastrukture i regionalnog saobraćanja prema Varešu neizbjegjan prolazak kroz ovu općinu. U prethodnom periodu je intenzivirana saradnja i upoznavanje općinskih vlasti iz Breze kao i lokalnog preduzeća koje vrši vodosnabdijevanje stanovništva vodom. Tom prilikom je ispred lokalnog preduzeća koje vrši vodosnabdijevanje izabran predstavnik koji će biti član Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom.

3.2 Zajednice na koje Projekat ima uticaja

U općini Vareš postoje 24 mjesne zajednice koje se sastoje od 81 naselja. U općini Kakanj postoje 42 mjesne zajednice koje se sastoje od 108 naselja. Najbliže mjesne zajednice i ključne zajednice po mjestu ili interesovanju su definisane u Tabeli 3.1. Mapiranje zainteresovanih strana, predstavljeno u Prilogu 1, je identifikovalo tri nivoa zajednice, definirajući društveno područje uticaja. To su sljedeće kategorije:

- Ključne zajednice po mjestu i interesovanju – zajednice koje su pod direktnim uticajem rudarskih aktivnosti zbog neposredne blizine, priliva radnika i one koje će vjerovatno doživjeti primjetne demografske promjene;
- Ključne zajednice po interesovanju – Zajednice za koje je malo vjerovatno da će biti pod direktnim uticajem rudarskih aktivnosti i infrastrukture, ali se nalaze u neposrednoj blizini i zbog toga će doživjeti neke promjene;
- Sekundarne zajednice po interesovanju – trenutno identifikovane kao zajednice koje se nalaze u okolnim područjima i one koje su pokazale zainteresovanost za Projekt tako što su posjetile Informativni centar. Sekundarne zajednice predstavljaju šire područje uticaja i tvore trougao između Zenice, Tuzle i Sarajeva.

Spisak zajednica koje su uključene u ove tri kategorije će se stalno pregledavati i ažurirati tokom faza implementacije Projekta i napretka aktivnosti angažovanja zaineresovanih strana.

Tabela 3.1. Ključne zajednice, predsjednici zajednica i broj stanovnika, 2018			
Mjesne zajednice	Uključena naselja	Predstavnik	Broj stanovnika
Općina Vareš			
Borovica	Borovica Donja Borovica Gornja Osredak	gospodin Grga Vukančić	149
Pogar	Pogar Sjenokos Zarudje	gospodin Stjepan Petrović	185
Javornik	Javornik Osoje Zvijezda	gospodin Vinko Gajić	147
Daštansko	Daštansko Višnjići	gospodin Damir Ahmedović	142
Pržiči	Pržiči Tisovci Brezik Pržiči Kolonija	gospođa Jasna Mirčić	169
Vareš	Vareš Semizova Ponikva Položac Diknjići Ljepovići	Gospodin Izudin Muftić -povjerenik	3063
Vareš Majdan	Vareš Majdan Bijelo Borje Mlakve Poljanice Planinica Samari	Gospodin Midhat Džafo	1098
Stupni Do	Stupni Do	gospodin Emir Likić	135
Općina Kakanj			
Nažbilj	Nažbilj Bastašići	gospodin Himzo Kovačević	176 122

Vukanovići	Vukanovići Zlokuće Slagoščići	Lipnica	gospodin Tihomir Jaković	218 58 2 0
Napomena: Podaci su preuzeti iz Pregleda mjesnih zajednica Općine Vareš, 2018.				
* Označava ključne zajednice, koje se detaljno razmatraju u okviru socijalne studije i anketiranja domaćinstava.				
** Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku				

Krajem 2021. godine na području općine Vareš održani su izbori za imenovanje novih predsjednika mjesnih zajednica. U većini mjesnih zajednica su ostali stari predsjednici dok su MZ Pogar, Vareš Majdan i Vareš izabrali nove predsjednike kako slijedi:

1. MZ Pogar - Milijan Pašalić
2. MZ Vareš Majdan - Muris Čizmo
3. MZ Vareš - Nurdin Begović

Eastern Mining se aktivno uključio u saradnju sa predstavnicima najbližih zajednica i sela, a to su Borovica, Pogar, Vareš, Vareš Majdan, Daštansko i Pržiči (Tisovci su dio mjesne zajednice Pržiči). Već dobro zasnovan, ovaj angažman će se nastaviti tokom cijelog trajanja Projekta na stalnoj osnovi u vezi sa svim aspektima Projekta koji bi mogli imati uticaja na regulatorne i druge odgovornosti. Uspostavljen je angažman sa predstavnicima vlasti u Kaknju i Brezi i on će se razvijati kako Projekt napreduje.

Dodatne zajednice se nalaze u širem području uticaja Projekta i za njih se očekuje da će doživjeti indirekstan uticaj. Članovi ovih zajednica su pokazali zainteresovanost za Projekt posjetivši Informativni centar u Varešu. Okolne zajednice koriste brojne usluge u Varešu, na primjer Dom zdravlja, biblioteku, kafe barove i trgovinske radnje. Te zajednice, koje se sastoje od više sela uključuju sljedeće:

- Javornik;
- Strica-Zaruđe;
- Stupni Do;
- Striježevanje;
- Budoželje;
- Mir;
- Oćevija;
- Duboštica;
- Ligatići;
- Vukanovići;
- Bastašići
- Dabrvine.

Kako se Projekt bude razvijao, dodatni sastanci sa predstavnicima ovih dodatnih zajednica će biti održani da bi se obezbijedilo da sve zajednice koje će potencijalno biti pod direktnim i indirektnim uticajem ostanu obaviještene o i uključene u Projekt Vareš. Informisanje lokalne zajednice i

stanovništva koje je pod direktnim i indirektnim uticajem se kontinuirano vrši i putem različitih komunikacionih kanala: putem biltena, preko vjerskih zajednica, putem Turist Info centra, radio Bobovca, Opće biblioteke Vareš, putem sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom.

Eastern Mining razumije da zajednice na koje Projekat ima uticaj ne bi trebalo smatrati jednom grupom zainteresovanih strana, pošto pojedinci i i grupe mogu imati brojna i različita interesovanja. Pojedinci na koje će Projekat imati uticaj će biti konsultovani direktno i preko svojih predstavnika, uključujući predstavnike zajednica i druge uticajne osobe, kao što su direktori škola, načelnici policije i vjerske vođe.

Područje Projekta je dom pretežno starijim osobama. Za vrijeme rata u Bosni, mnogi članovi zajednice su raseljeni iz područja Vareša; osim toga, nakon rata, mnogi stanovnici su se odselili ili u druge gradove BiH ili u inostranstvo. Ovaj jedinstven scenario i angažovanje zainteresovanih strana sa vlasnicima zemlje i imovine u neposrednoj blizini Projekta, koji više nisu prisutni u regionu, će se morati voditi odvojeno od konsultacija sa lokalnim stanovništvom. Ostvarena je saradnja i intezivirani su sastanci sa predstavnicima mjesnih zajednica na koje Projekat ima uticaj, ali i onih koje nisu pod direktnim uticajem Projekta kako bi cijelo područje bilo pokriveno relevantnim informacijama.

3.3.1 Ranjive osobe

Eastern Mining će se također posebno konsultovati sa ljudima koji predstavljaju potencijalno ranjive grupe stanovništva kao što su stariji, žene, bolesni i osobe sa invaliditetom i etničke manjine.

Prema najboljim međunarodnim praksama, biti će preduzete sljedeće mjere da bi se unaprijedila sposobnost ranjivih grupa da učestvuju u procesu procjene okolišnog i društvenog uticaja:

- Tokom procesa identifikovanja zainteresovanih strana i implementacije Plana angažovanja zainteresovanih strana, identifikovati i mapirati ranjive pojedince i grupe;
- Identifikovati pristup konsultacijama, metode komunikacije i aktivnosti koje će podržati efikasan angažman ranjivih osoba (na primjer, gdje je to neophodno, mogu se obezbijediti subvencije za prijevoz da bi im se omogućilo da prisustvuju javnim sastancima); i
- Osigurati efikasnu komunikaciju kroz identifikaciju odgovarajućih metoda širenja informacija i odgovarajuće upotrebe jezika i netehničkog pisanja dokumenata za potrebe šire zajednice da bi se obezbijedila dostupnost svim ranjivim grupama.

Spisak zainteresovanih strana za ovu grupu će se stalno ažurirati tokom implementacije Plana za angažovanje zainteresovanih strana.

Općina Vareš ima veliki broj starijih stanovnika, od kojih se mnogi mogu svrstati u ranjive. Seoske zajednice, loša dostupnost javnog prijevoza i ekstremni zimski vremenski uslovi mogu značiti da su

pojedina domaćinstva ili zajednice ponekada odsječene. Postoji nekoliko nevladinih organizacija koje pomažu najranjivijima u zajednicama.

3.3.3.1 Komunikacija GBVH pitanja interno i kroz proces nabave

Politika ljudskih prava regulira GBVH pitanja interno i kroz proces nabave. U samoj politici je navedeno slijedeće:

1. zabrana nezakonite diskriminacije, među ostalim na temelju spola, etničke pripadnosti, vjerskog uvjerenja ili drugih obilježja, kao i nepoštenih diskriminirajućih praksi u pogledu zapošljavanja, osposobljavanja i unapređenja;
2. dostojanstveno postupanje prema radnicima i netoleriranje bilo kakvog oblika nasilja, zlostavljanja ili uznemiravanja.

U Politici nabavki, ističe se da je Adriatic Metals/Eastern Mining kao kompanija posvećena provođenju dubinske analize dobavljača (due diligence), procjenom rizika za okoliš, socijalna i ljudska prava povezana s lancem nabavki, prateći navedene rizike uz predlaganje mjera za njihovo izbjegavanje.

Adriatic Metals predano radi na ugradivanju ovih Politika u korporativnu kulturu i praksu. Uspostavljen je mehanizam za podnošenje pritužbi, kako internih tako i eksternih. Pored navedenog mehanizma, pritužbe se mogu dostaviti i kroz politiku Zvizdača, elektronskim putem i anonimno. Kao kompanija s predanošću se pristupa poštivanju svega gore navedenog i u narednom periodu radit će se na unapređenju politika i procedura.

3.3.2 Nevladine i javne ili organizacije sa sjedištem u zajednici

Ova grupa uključuje sve druge ljude u društvu koji bi mogli biti zainteresovani za socijalni ili okolišni uticaj Projekta. Ona uključuje pripadnike organizacija civilnog društva kao što su vjerske grupe, zadruge, kulturne grupe, seoska udruženja i okolišne ili društvene grupe. Univerziteti i druge akademske ili istraživačke institucije koje održavaju kurseve i preduzimaju radnje relevantne za Projekat su također uključene u ovu grupu (na primjer rudarstvo, pitanja socijalne politike i okoliša, lokalni i regionalni razvoj itd.) U ove institucije spadaju Rudarski Institut u Tuzli i Univerzitet u Zenici. Popis svih nevladinih organizacija koje djeluju na području općine Vareš nalazi se u Prilogu 2 ovog Plana angažovanja, a ovaj popis vodi Informativni centar u Varešu. Kako se Procjena okolišnog i socijalnog uticaja bude saopštavala, sve relevantne organizacije će biti informisane o razvoju Projekta, bez obzira o njihovom mišljenju/mišljenjima o rudarstvu i o Projektu, te će biti ohrabrene da se angažuju sa Eastern Miningom. Ovaj angažman je već iniciran, naročito sa nevladinim organizacijama koje rade sa ranjivim osobama.

U prethodne dvije godine intenzivnih aktivnosti kompanije Eastern Mining, održavani su redovni sastanci sa predstavnicima nevladinih organizacija sa područja općine Vareš. Na samom početku

održani su inicijalni sastanci kako bi se predstavnici nevladinih organizacija upoznali sa Projektom, a kroz tok i razvoj Projekta održavani su redovni sastanci sa fokusnim grupama, odnosno, udruženjima koja se primarno tiču zaštite okoliša, zaštite kulturnog nasljeđa, udruženja žena i lokalnih privrednika. Navedene fokusne grupe podržavaju Projekat, ali očekuju da se ispoštuju svi zakonski okviri u pogledu zaštite okoliša te da se lokalnoj zajednici omogući prioritet u radnim aktivnostima gdje je to moguće.

3.3.3. Trgovina i industrija

Spektar različitih vrsta komercijalnih organizacija mogu biti zainteresovane za Projekat. One uključuju:

- Lokalne preduzetnike, koji mogu biti izloženi socijalnom i okolišnom uticaju;
- Lokalna preduzeća koja dolaze iz drugih dijelova koja bi mogla imati koristi od pružanja robe i usluga Projektu; i
- Druge rudarske kompanije koje rade u lokalnom području i drugdje u regionu.

Tokom mjeseca marta održan je sastanak sa predstavnicima Udruženja poslodavaca Vareša sa ciljem upoznavanja istih sa radom i planovima kompanije. Primarni cilj ovog udruženja je okupiti sve poslodavce u Varešu u jedno udruženje koje će sve njih predstavljati na tržištu rada. Saradnja sa navedenim Udruženjem je nastavljena te je u januaru 2022. godine održan sastanak rukovodstva kompanije Eastern Mining sa članovima Udruženja poslodavaca koji su pokazali interesovanje za učešćem u procesu kreiranja pogodne klime za podizvođače obzirom da će se građevinski poslovi u narednom periodu intenzivirati. Istakli su da je Projekat Vareš i sve aktivnosti istog prilika za razvoj lokalne zajednice i ekonomsko osnaživanje lokalnih privrednika sa područja općine Vareš. Rukovodstvo Eastern Mining je podržalo navedenu inicijativu jer je cilj kompanije, također, razvoj lokalne zajednice.

Ovo će biti dodatak direktnom kontaktu sa potencijalnim dobavljačima za Projekat. Kako se Projekat bude razvijao i novi podizvođači i pružaoci usluga budu identifikovani, vjerovatno je da će ova preduzeća postati važne zainteresovane strane kada budu uspostavile ugovorne odnose sa Projektom. Popis preduzeća za općinu Vareš je predstavljen u Prilogu 3 ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana.

3.3.4 Uposlenici na Projektu

Uposlenici na Projektu će se smatrati zainteresovanim stranama. Treba naznačiti da će svi uposlenici imati iste interese. U uposlenike spadaju i podizvođači angažovani na lokalitetima.

3.3.5 Mediji

Eastern Mining već aktivno sarađuje sa osnovnim medijem u Varešu, radio Bobovcem i pratećim listom dok se Eastern Mining logo prikazuje na internetskoj stranici Radia. Radio stanica se sluša širom Vareša i smatra se jednim od ključnih načina informisanja i širenja vijesti u ovom području. Predloženo je da

se interakcije sa Radiom održavaju bar jednom mjesečno, ili kroz intervjuje ili kroz dijeljenje informacija. Radio Bobovac ima Facebook i internetsku stranicu koji imaju mnogo pratitelja koji su članovi bosansko-hercegovačke dijaspora. Također će biti angažovane i medijske zainteresovane strane na kantonalm, regionalnom i državnom nivou.

Medijske zainteresovane strane mogu imati specifična interesovanja ili upite o Projektu, a također se mogu koristiti i za prenošenje informacija o Projektu drugim zainteresovanim stranama. Sve informacije od interesa po Projekat su i do sada predstavljane kroz program Radio Bobovca te će ovaj medij i u budućnosti imati značajnu ulogu u informisanju javnosti.

Mnoge organizacije širom općine Vareš koriste društvene medije za širenje informacija, uključujući i Informativni centar. Eastern Mining je intenzivirao korištenje društvenih mreža kako bi pored lokalne zajednice i udaljenije zainteresovane strane i dijaspora bile informisane o razvoju Projekta. Putem društvenih medija kompanija nastoji plasirati informacije od značaja za kompaniju i lokalnu zajednicu u kojoj posluje. Takve informacije i sadržaj se kreiraju sa velikom pažnjom te u skladu sa korporativnom politikom kompanije. Kao i do sada društveni mediji kompanije bit će korišteni za plasiranje i informisanje javnosti o aktivnostima Projekta. Mjesečni izvještaj koji dostavlja Informativni centar sadrži i ažurirani nivo angažovanja na njihovoј Facebook stranici, što omogućava njeno praćenje i efikasno korištenje.

3.3.6 Multinacionalne i međunarodne organizacije

Kontinuiran angažman sa međunarodnim organizacijama može pomoći identifikovati inicijative regionalnog razvoja i poboljšati koordinaciju između Projekta i ovih aktivnosti.

U BiH, čitav spektar međunarodnih organizacija može imati interesa za Projekat i može imati korisne podatke ili uvid u lokalna i nacionalna pitanja koja su važna za Projekat. To uključuje:

- Razvojni program UN;
- Svjetsku zdravstvenu organizaciju u Bosni i Hercegovini;
- Vijeće Evrope;
- Delegaciju EU u BiH;
- Sačuvajmo plavo srce Evrope;
- Agenciju za vodno područje rijeke Save;
- Agenciju za istraživanje i održavanje rijeke Dunav;
- Evropsku banku za obnovu i razvoj; i
- Bankwatch Network (grupa za zaštitu okoliša i ljudskih prava).

U Varešu se odigralo nekoliko događaja koje su finansirale međunarodne organizacije, uključujući popravak, zamjenu ili unapređenje ključne infrastrukture. Radit će se na uspostavljanju kontakta sa ovim grupama u toku razvoja Projekta da bi se identifikovale i druge multinacionalne grupe koje možda provode programe u Zeničko-dobojskom kantonu i koje bi mogle izraziti interesovanje za Projekat.

Bosna i Hercegovina se nalazi u naprednoj fazi apliciranja za pristup Evropskoj uniji, finalizirajući dogovore oko usklađivanja politike i političkih kriterija od maja 2019. Uvezši u obzir trajanje Projekta i ciljeve „Equator Principles“, određena EU tijela će biti ili postati zainteresovane strane kako Projekat bude napredovao. Angažovanje određenih povezanih EU grupa ili tijela će biti neophodno, a metoda angažovanja će biti razvijena uporedo sa razvojem Projekta.

4 AKTIVNOSTI ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA

4.1 Proširenje mogućnosti

Da bi se olakšalo konstruktivno učestvovanje zainteresovanih strana kako se Projekat bude razvijao, Eastern Mining će podržati aktivnosti usmjerene na obrazovanje i proširenje mogućnosti. Te aktivnosti uključuju:

- Izradu tehničkih dokumenata dostupnih zainteresovanim stranama da bi se ublažio uočeni rizik od mogućeg negativnog uticaja, kao i da bi se provela u djelu očekivanja koja se odnose na pozitivan uticaj. Ovo bi trebalo uključivati izradu netehničkih sažetaka Studije obuhvaćenosti i naknadnih izvještaja, kao i originalnih dokumenata, ukoliko zainteresovana strana bude težila tome. Brošure i informativni letci o Projektu se distribuiraju širom zajednice. Oni će se ažurirati tromjesečno ili kada postoje značajne objave ili promjene u dizajnu Projekta ili operacijama;
- Pružanje vizuelne podrške zajedno sa pisanim informacijama i objašnjenjima, po potrebi;
- Predstavljanje rezultata procjene okolišnog i socijalnog uticaja (ESIA) Projekta u skladu sa državnim i međunarodnim preporukama zasnovanih na najboljim praksama objavljivanja i zakonima;
- Angažovanje lokalnih podizvođača i univerziteta za izvođenje osnovnih okolišnih studija i praćenja gdje je to moguće. Tehničke laboratorije i konsultanti specijalisti mogu obučiti uposlenike Eastern Mining-a i lokalno stanovništvo da koriste opremu za okolišno praćenje, gdje je to relevantno;
- Razvijanje metode participativnog praćenja, u kojoj lokalna zajednica može posmatrati, učiti i učestvovati u procesu osnovnog prikupljanja podataka.

4.2 Konsultacije tokom lokalnog postupka izdavanja dozvola

U sklopu ispunjavanja lokalnih zahtjeva Studije uticaja na okoliš, održane su sljedeće javne rasprave:

- 07.07.2021. Javna rasprava u vezi zahtjeva kojim se traži izdavanje dozvole za izgradnju pogona i podzemnu eksploataciju kompleksne rude olova, cinka i barita sa sadržajem pratećih mineralnih komponenti u ležištu Rupice-Juraševac-Brestić, općina Vareš.
- 25.05.2021. Javna rasprava za izdavanje odobrenja za izvođenje detaljnih geoloških istraživanja kompleksne rude olova, cinka, barita i pratećih mineralnih komponenti na proširenim istražnim prostorima: - „Borovica – Semizova Ponikva“, Općina Vareš, - „Droškovac – Brezik“, Općina Vareš, - „Orti – Selište- Mekuše- Barice- Smajlova šuma – Mačak“, Općina Vareš. Javna rasprava je održana u prostorijama Općine Vareš te je istoj prisustvovalo 13 ljudi.

- 18.01.2021. Javna rasprava, u vezi sa zahtjevom za dozvolu za površinsku eksploataciju i preradu složene olova, cinka i barita sa sadržajem pratećih mineralnih komponenti u eksploataciji lokaliteta „Veovača I“ i „Veovača II“, općina Vareš. Javna rasprava održana je u upravnoj zgradi na Tisovcima u prisustvu 12 osoba, u skladu sa mjerama socijalne distance i primjenom svih ostalih epidemioloških preporuka zbog situacije izazvane pandemijom C-19.
- 31.8.2020. Javna rasprava za procjenu „Studije o proceni uticaja na životnu sredinu za podzemnu eksploataciju složene rude olova, cinka, barita i pratećih mineralnih komponenata na lokalitetu Rupice, općina Vareš“, održana u Borovici. Važno je napomenuti da je Javna rasprava održana u specifičnim okolnostima, vani u prisustvu 46 ljudi i u skladu s mjerama socijalne distance i primjenom svih drugih epidemioloških preporuka zbog situacije izazvane pandemijom C-19. Govorilo se o mnogim temama, ali većina pitanja su bila u vezi sa zaštitom imovine, zemljišta i prihvatljivog uticaja na okoliš i stanovništvo.
- 18.9.2019. Javna rasprava u vezi ishodovanja Okolišne dozvole za rušenje lokaliteta pogona Veovača kojoj je prisustvovalo 39 osoba, održana na Pržićima; i
- 27.2.2019. Javna rasprava u vezi odobravanja detaljnih geoloških istražnih radova održana u prisustvu pozvanih 17 osoba među kojima su bili predstavnici Eastern Mininga, Konsultantske okolišne agencije ENOVA, Kantonalnog ministarstva privrede, Općinskog vijeća i mjesnih zajednica.

4.3 Konsultacije prije i za vrijeme procesa procjene okolišnog i socijalnog uticaja (ESIA)

Konsultacije sa zainteresovanim stranama su važan dio procesa procjene okolišnog i socijalnog uticaja i tehničkih studija (Prikaz 4.1). Konsultacije su inicirane za vrijeme Studije obuhvaćenosti za procjenu okolišnog i socijalnog uticaja i nastavljaju se tokom osnovnog perioda. Ključne zainteresovane strane se identifikuju i intervjuiraju kao dio ovog procesa.

Prikaz 4.1 Proces okolišne i socijalne procjene usklađen sa tehničkim elaboratima i procesom dobivanja BiH dozvola

Inicijalni intervjuji, održani u novembru 2019. godine, su omogućili da se socijalna osnovica pokrene dok se proces okolišne i socijalne procjene predstavlja uticajnim članovima zajednice. Ovi održani sastanci su sažeti u tabeli 4.1.

Tabela 4.1 Konsultativni sastanci održani u sklopu Studije Obuhvata

Ime i položaj	Tema razgovora
G-din. Zdravko Marošević; <i>Načelnik Općine Vareš</i>	Razgovori na nivou općine i kontekst o Projektu
G-din. Ivan Lovrić <i>Radio i list Bobovac</i>	Razumijevanje metoda širenja informacija, doseg slušateljstva, opažanja zajednice.
G-din Almir Čikmiš <i>Turist Informativni centar</i>	Trenutno stanje u turizmu u regionu, budući i trenutni međunarodni kooperativni projekti unapređivanja turizma.
G-din. Ramiz Zubača <i>Imam</i>	Socijalna osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
Fra Leon Pendić <i>Katolički svećenik</i>	Socijalna osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
G-din. Mirnes Hrvat <i>Direktor Srednje škole</i>	Socijalna osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – obrazovni nivoi, broj učenika i nastavak daljeg školovanja.
G-đa. Nihada Gondžo <i>Centar za socijalni rad</i>	Socijalna osnovica i opće razumijevanje projektnog područja

<i>G-đa. Jasna Svinčicki Operta</i>	
<i>Biro za zapošljavanje</i>	Socijalna osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
<i>G-đa. Taiba Brkić (glavna sestra) i G-din. Adis Čizmo (direktor).</i>	Socijalna osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – približne zdravstvene statistike i poznavanje dostupne formalne statistike.
Tabela 4.1 Konsultativni sastanci održani u sklopu Studije Obuhvata	
<i>Dom zdravlja (Glavna sestra i Finansijski direktor)</i>	
<i>G-din. Edin Karamustafić (komandir) Policijska stanica</i>	Socijalna osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – nivo kriminala i opća opažanja stanovništva.
<i>G-đa. Ilijana Gavran Radojević (direktor) Opća biblioteka Vareš</i>	Pribavljeni podaci o lokalnoj povijesti, arheologiji i kulturnoj baštini. Opći podaci socijalne osnove.
<i>M.Z. Borovica G-din. Grga Vukančić, M.Z. Pržići G-đa. Jasna Mirčić, M.Z. Daštansko G-din. Damir Ahmedović, Predsjednici Mjesnih zajednica</i>	Socijalna osnovica i opće razumijevanje projektnog područja. Svaki čelnik je dao pregled o svom selu/području, prošle i sadašnje socijalne karakteristike kao i njihovu viziju za budućnost.

Konsultacije druge faze su obavljene na početku osnovnog perioda u februaru 2020. Ove konsultacije su omogućile da se identifikovane zajednice detaljnije prouče i konsultuju u vezi implementacije okolišne osnovice koja će biti uključena. Ove konsultacije su sažete u Tabeli 4.2.

Tabela 4.2 Konsultativni sastanci u sklopu osnovice Okolišne i Socijalne Procjene	
Ime i Pozicija	Tema diskusije
<i>Načelnik Općine Vareš G-din. Zdravko Marošević;</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu, lokaciji monitoringa i potrebnim dozvolama.
<i>Opća biblioteka Vareš G-đa. Ilijana Gavran Radojević (direktor)</i>	Pribavljeni podaci o lokalnoj historiji, arheologiji i kulturnoj baštini. Opći podaci socijalne osnove.
<i>Islamska vjerska zajednica Vareš G-din. Ramiz Zubača (Imam)</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa kod džamije na Daštansku
<i>Mjesne zajednice Nažbilj, Lipnica i Bastašići u općini Kakanj G-din. Himzo Kovačević Predsjednik Mjesne zajednice</i>	Širenje informacija o Projektu, prikupljanje podataka za socijalnu osnovu, implementacija mehanizma žalbi.

<i>Predsjednik Mjesne zajednice – Vareš, Semizova Ponikva i Položac G-din. Izudin Muftić</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za socijalnu osnovu.
<i>Predsjednik Mjesne zajednice – Vareš Majdan G-din. Midhat Džafo</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za socijalnu osnovu.
<i>Predstavnici Mjesne zajednice – Brezik G-đa. Janja Mirčić i G-din. Ljupko Mirčić</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za socijalnu osnovu.
<i>Predsjednik Mjesne zajednice – Tisovci G-din. Jakov Malbašić</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za socijalnu osnovu.
<i>Predstavnici Mjesne zajednice – Višnjići G-đa. Mila Josipović i G-din. Jozo Josipović</i>	Implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za socijalnu osnovu.
<i>Predstavnici Mjesne zajednice – Mllakve G-đa. Jovanka Gavran i G-din. Ivica Gavran</i>	Širenje informacija o Projektu, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za socijalnu osnovu.
<i>G-din. Mirnes Hrvat Direktor Srednje škole</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa kod srednje škole.
<i>Zemaljski muzej – Sarajevo G-đa. Andrijana Pravidur i G-din. Mirsad Sijerić (direktor)</i>	Prikupljanje podataka za socijalnu osnovu, konsultacije u vezi arheologije i kulturne baštine u projektnom području.
<i>Federalni Zavod za arheologiju G-din. Anto Vujnović</i>	Prikupljanje podataka za socijalnu osnovu, konsultacije u vezi arheologije i kulturne baštine u projektnom području.
<i>Predsjednik Mjesne zajednice - Javornik G-din. Vinko Gajić</i>	Prikupljanje podataka za socijalnu osnovu, implementacija mehanizma žalbi.

Tabela 4.2 Konsultativni sastanci u sklopu osnovice Okolišne i Socijalne Procjene	
<i>Predsjednik Mjesne zajednice - Pogar G-din. Stjepan Petrović</i>	Prikupljanje podataka za socijalnu osnovu, implementacija mehanizma žalbi.
<i>Udruga Majka Terezija G-đa. Gordana Lukić</i>	Prikupljanje podataka za socijalnu osnovu, identifikacija starije ranjive grupe i rad nevladine organizacije.
<i>Predsjednik Mjesne zajednice - Borovica</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za socijalnu osnovu.

G-din. Grga Vukančić	osnovu.
----------------------	---------

Kako je faza osnove napredovala, konsultacije sa zainteresovanim stranama su se nastavile. Dodatni sastanci, fokusne grupe i polu-strukturirani sastanci koji su realizirani da bi se uključili i:

- Vlasnici preduzeća (trgovina metalne robe, pekara, mesnica, lokalni kafe barovi, vlasnik hotela Mlin, itd). Udruženje poslodavaca Vareš osnovano je 2015. godine. 12. januara 2021. godine održana je izborna skupština udruženja. Tokom mjeseca marta je ostvarena saradnja s predstavnicima ovog udruženja kako bi se predstavnici istih upoznali s projektom i njegovim aktivnostima te s planovima i radom samog udruženja. U januaru 2022. Udruženje je iniciralo sastanak sa rukovodstvom kompanije kako bi iskazali interesovanje za učešćem lokalnih privrednika u nastupajućim aktivnostima tokom faze izgradnje;
- Sastanak sa predstavnicima škola. Održani su sastanci sa predstavnicima rukovodstva Osnovne škole Vareš i Vareš Majdan. Uprava je bila upoznata sa radom kompanije, a tom prilikom su dostavljeni podaci o broju učenika koji pohađaju ove dvije škole. Trend smanjenja broja učenika iz godine u godinu je veliki problem. Izražene su poteškoće sa kojima se suočava uprava škole tokom procesa online nastave i pružanja potrebne tehnologije učenicima kako bi se taj proces uspješno realizovao.;
- Vjerske vođe – Tokom januara održan je sastanak sa predstavnicima vjerskih zajednica u Varešu. Sastanku su prisustvovali predstavnici Islamske zajednice i Pravoslavne crkve, a naknadno je održan sastanak i sa predstavnikom Katoličke crkve. Razlog sastanka bio je upoznavanje predstavnika sa aktivnostima Projekta i prikupljanje određenih socio-ekonomskih podataka. Sve zajednice se suočavaju sa smanjenim brojem ljudi i time se smanjuju prihodi. Dogovorena je i isporuka letaka i biltena ovim zajednicama. Tokom marta održan je sastanak sa predstavnicima mjesne zajednice Borovica na kojem je prisustvovao i predstavnik Katoličke crkve. On je također upoznat sa trenutnim događajima na projektu i budućim planovima. Tokom njegovog obraćanja istaknuto je da crkva u Borovici slavi 100. godišnjicu naredne godine i da je broj vjernika drastično opao. Nekada je u ovoj crkvi bilo 1.500 ljudi, a sada je to oko 50 ljudi;
- Šumarija Vareš – od početka svojih aktivnosti, kompanija je ostvarila odličnu saradnju sa Šumarijom Vareš te je rukovodstvo upoznato o svim aktivnostima Projekta. Također, tokom mjeseca marta konsultanti iz WAI su održali sastanak sa predstavnicima ovog preduzeća kako bi prikupili informacija iz domena koji se tiču šumskog fonda, zaštite i očuvanja istog, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji ova institucija radi. Također informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama;
- Udruženja lovaca "Zvijezda" Vareš - sastanak sa predsjednikom udruženja lovaca "Zvijezda" Vareš je održan sa WAI konsultantima tokom mjeseca marta sa ciljem prikupljanja svih potrebnih informacija koje se tiču lovнog fonda, zaštite i očuvanja divljači, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji društvo radi. Također informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama.

- Udruženje sportskih ribolovaca Vareš – Svrha sastanka je bilo prikupljanje informacija iz domena koji se tiču ribljeg fonda, zaštite i očuvanja ribljih fondova, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji udruženje radi. Također informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama.

Lokalna kompanija je izvršila anketiranje domaćinstava u mjesnim zajednicama Borovica, Daštansko, Tisovci, Pržići, Višnjići, Brezik, Semizova Ponikva, Osredak, Položac i Pogar. Ovim anketiranjem pokrivenе su sljedeće teme:

- Demografski podaci domaćinstva;
- Detalji o zakupu zemljišta (kao neobavezno pitanje i uz objašnjenje o svrsi prikupljenih podataka);
- Obrazovanje članova domaćinstva;
- Finansije i troškovi domaćinstva (kao neobavezno pitanje);
- Gradsko održavanje i održavanje domaćinstva (vodosnabdijevanje, električna energija, grijanje i snabdijevanje drvetom);
- Usluge ekosistema (poljoprivredne aktivnosti, uzgoj stoke, lov, proizvodnja stočne hrane, ribolov, rekreativne aktivnosti - uključujući lokaciju, količinu, pojavu itd.);
- Putovanja i prijevoz – opažanja o trenutnim uslugama;
- Zdravlje – zdravstveni uslovi, pristup zdravstvenoj skrbi, dostupno finansiranje, prijevoz; i
- Opažanja o Projektu Vareš i trenutna angažovanost.

Dodatne konsultacije, u skladu s izvedbenim standardima Međunarodne finansijske korporacije, uključivat će javne rasprave, predstavljanje nalaza Međunarodne finansijske korporacije o nacrtu Okolišno-socijalne procjene o okončanju Projekta. Ovo će zahtijevati Netehnički sažetak koji će biti sastavljen i podijeljen članovima zajednice najkasnije 60 dana (EBRD) prije datuma konsultacija. Konsultacije se također moraju reklamirati u ovom vremenskom periodu. Nakon konsultacija Okolišno socijalna procjena će biti završena, uzimajući u obzir stavove zajednice po potrebi.

4.3.1. Akcioni plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2022.godine

Akcioni plan komunikacija sa zainteresovanim stranama je izrađen za period januar – decembar 2022. godine za potrebe informisanja svih zainteresovanih strana u dokumentu – Angažman zainteresovanih strana. Provedba svih aktivnosti je u nadležnosti tima za okoliš i društveno upravljanje, a u slučaju davanja dodatnih objašnjenja, prezentacija i odgovaranja na upite zainteresovanih strana, bit će uključeni i ostali timovi, kako bi se postigla puna informisanost i transparentnost.

Aktivnost:	Zainteresovane strane:	Vremenski period i učestalost:	Odgovornost:	Komunikacioni alati:	Povratne informacije/reakcije – evidencija:	Evidencija:
1. Obavještenja o fazama Projekta	Sve zainteresovane strane	Najkasnije 10 dana po zvaničnom usvanju faze Projekta ili nekog od stateških dokumenata ili Planova izvođenja radova	ES tim + odjel koji je zadužen za provedbu i ishodovanje dokumenata ili planova izvođenja radova	Obavještenja na oglašnim pločama, komunikacija sa predstavnicima mjesnih zajednica, putem Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom, putem socijalnih medija kompanije, putem Info centra, putem Radio Bobovca	Upiti i komentari zaprimljeni putem socijalnih medija, putem maila ili tokom održanih sastanaka	Fotodokumentacija i obavijesti postavljene na oglasne ploče, pozivi na sastanke, zapisnici sa održanih sastanaka, press clipping arhiva
2. Obavještenja i komunikacija zainteresovanih strana o napretku projektnih aktivnosti, aktuelnim bitnim aspektima Projekta vezanim projektovanje i građevinske radove	Zainteresovane strane koje su pod direktnim uticajem	Najmanje jednom prije samog početka građevinskih radova ili drugih projektnih aktivnosti. Ukoliko se ukaže osnovana potreba ili interes za tim	ES tim + odjel koji je zadužen za provedbu radova ili projektnih aktivnosti	Prezentacije, sastanci sa zainteresovanim stranama, obavještenja na oglašnim pločama, putem Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom, intervju na Radio Bobovcu	Povratne informacije (komentari, pitanja i sugestije) izravno dobivene putem sastanaka	Fotodokumentacija i obavijesti postavljene na oglasne ploče, pozivi na sastanke, zapisnici sa održanih sastanaka, press clipping arhiva
3. Informisanje putem Info centra	Sve zainteresovane strane	Svakim radnim danom od ponedeljka do petka u	Saradnik u Info centru	Sastanci sa svim zainteresovanim	Upiti i komentari zaprimljeni putem	Zapisnici održanih sastanaka, registar posjeta

INTERNAL ONLY

PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA
ADRIATIC METALS PLC – EASTERN MINING D.O.O.

		vremenskom period od 08:00 – 16:30		stranama, usmena komunikacija, ali i korespondencija putem maila ili socijalnih medija Info centra	socijalnih medija, putem maila ili tokom održanih sastanaka	Info korespondencija putem centra, maila
4. Aktivnosti i rad Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom	Članovi Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom	Redovne sjednice Odbora se održavaju jednom u 3 mjeseca.	Članovi Odbora koji su predstavnici Eastern Mining-a	Sjednice Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom	Upiti i komentari zaprimljeni od strane lokalne zajednice, upiti članova Odbora postavljeni an samoj sjednici, upiti putem zvanične mail adrese Odbora	Zapisnici održanih sjednica,
5. Posjeta domaćinstvima koja su pod direktnim uticajem Projekta	Stanovništvo koje pripada području koje je pod direktnim uticajem	Na svaka dva mjeseca izlazi novo izdanje biltena kompanije i tada se organizuje posjete domaćinstvima po principu od vrata do vrata.	ES tim	Posjeta od vrata do vrata – direktna komunikacija sa stanovnicima. Obzirom da je riječ o većinskoj straijoj populaciji 65+, ovo je jedini vid informisanja o Projektu	Upiti i komentari zaprimljeni tokom ovih posjeta	Izvještaji o distribuciji biltena
6. Otkup zemljišta	Vlasnici zemljišta koje je od interesa za kupovinu	Za svaku interesnu parcelu se pristupa vlasniku/vlasnicima iste	Pravni tim nadležan za proces otkupa zemljišta	Telefonski pozivi, komunikacija putem maila, sastanci sa vlasnicima interesnih parcela, izlazak na teren kako bi se utvrdilo stvarno činjenično stanje	Upiti i komentari dobijeni tokom sastanka, mail korespondencija,	Zapisnici sastanaka, pisana korespondencija putem maila
7. Komunikacija sa vulnerabilnim	Vulnerabilne skupine	Sastanci jednom u tri mjeseca sa vulnerabilnim skupinama-	ES tim	Pored posjeta po principu od vrata do	Upiti i komentari dobijeni tokom sastanka,	Zapisnici sastanaka, zaprimljeni komentari –

kategorijama (stariji, bolesni,žene, djeca)		prilikom distribucije biltena i posjete domaćinstva, komunikacija sa nekim od vulnerabilnih skupina se održava na svaka dva mjeseca		vrata za neke od vulnerabilnih skupinama, biti će organizovani sastanci u malim skupinama – fokusne grupe. Sav materijal koji služi u svrhu informisanja bit će prilagođen i lako razumljiv, s ciljem što boljeg širenja informacija i komuniciranja.		usmeno ili pismeno putem telefonskih poziva, sms poruka ili putem maila.
8. Sastanci sa predstavnicima mjesnih zajednica	Predstavnici mjesnih zajednica koje su pod uticajem Projekta	Od početka projektnih aktivnosti na mjesечноj osnovi ili po potrebi se organizuje sastanak sa predstavnicima mjesnih zajednica	ES tim	Pored posjeta mjesnim zajednicama, sastanci se organizuju i u prostorijama kompanije, komunikacija telefonskim putem, pisana korespondencija putem maila ili SMS poruka	Upiti i komentari dobijeni putem sastanaka,	Zapisnici sastanaka, zaprimljeni komentari – usmeno ili pismeno putem telefonskih poziva, sms poruka ili putem maila.
9. Komunikacija sa nevladinih sektorom	Predstavnici različitih nevladinih organizacija koje djeluju na području općine Vareš	Od početka projektnih aktivnosti se organizuju sastanci sa predstavnicima istih o svakoj aktuelnoj temi koja je od velike važnosti za Projekat, ali i za predstavnike tih udruženja	ES tim	Sastanci - prezentacije, usmena komunikacija, ali i korespondencija putem maila ili Info centra	Upiti i komentari zaprimljeni tokom sastanaka, putem maila ili putem Info centra	Zapisnici sastanaka, zaprimljeni komentari – usmeno ili pismeno putem telefonskih poziva, sms poruka ili putem maila, registar posjetitelja Info centra
10. Mehanizam za rješavanje pritužbi -	Sve zainteresovane strane	Od početka projektnih aktivnosti	ES tim	Sastanci, usmena komunikacija, putem	Upiti i komentari zaprimljeni tokom	Registar zaprimljenih pritužbi

PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA
ADRIATIC METALS PLC – EASTERN MINING D.O.O.

vanjski		sve zainteresovane strane,a posebno stanovništvo iz zajednica koje su pod uticajem projekta je upoznato sa mehanizmom za žalbe		telefona, putem maila ili info centra	sastanaka, putem maila ili putem Info centra	
---------	--	--	--	---------------------------------------	--	--

Tabela 4.3. Akcioni plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2022.godine

4.3.1 Prikazivanje informacija u javnosti

Ključni informativni dokumenti koji su izrađeni, uključujući netehnički sažetak izvještaja o obuhvatu, pisma, brošure itd. su prikazani u javnosti na sljedećim mjestima:

- Informativni centar Vareš;
- Eastern Mining web stranica;
- Lokalni ured na lokaciji pogona za preradu Veovača i kod
- Predstavnika mjesnih zajednica;

Općinske oglasne table postoje širom Vareša kao i u okolnim mjesnim zajednicama.

U mjesnim zajednicama Borovica, Pržiči i Daštansko, Eastern Mining je u augustu 2020. godine postavio nove dvostrane oglasne table na kojima će jedna strana služiti za potrebe mjesne zajednice i druga za Eastern Mining. Također, početkom juna na molbu stanovnika Tisovaca je postavljena oglasna ploča na ulazu u Tisovce. Oglasne table se koriste za oglašavanje javnih rasprava, otvorenih dana ili događaja vezanih uz razvoj zajednice. Kratki ažurirani podaci u Projektu se također postavljaju na oglasne table sa savjetom gdje se mogu dobiti dalje informacije.

Dokumenti i izvještaji koji su preveliki da bi bili objavljeni na oglasnim tablama će na bosanskom jeziku biti dostupni u Informativnom centru i bit će ih moguće preuzeti sa Eastern Mining web stranice te će biti dostupni i kod predsjednika mjesnih zajednica.

Slika 4.1.1. Oglasna tabla Borovica

Slika 4.1.2. Oglasna tabla Daštansko

Slika 4.1.3. Oglasna tabla Pržići

4.4 Otkrivanje ESIA procesa

4.4.1 Otkrivanje informacija o Projektu

Sljedeće informacije o Projektu su i nastaviti će biti otkrivane zajednicama koje su potencijalno pogođene Projektom:

- priroda svrhe i opseg Projekta;
- trajanje predloženih projektnih aktivnosti;
- svi rizici i potencijalni uticaji na okoliš, zdravlje i sigurnost radnika, javno zdravlje i sigurnost i drugi društveni uticaji na zajednice, te predloženi planovi ublažavanja;
- predviđeni proces konsultacija, ako ih ima, te mogućnosti i načine na koje javnost može učestvovati; i
- vrijeme/mjesto svih predviđenih javnih sastanaka i proces putem kojeg se sastanci obaveštavaju, sažimaju i izvještavaju.

U skladu sa Studijom izvodljivosti⁵, gore navedene informacije o projektu sažete su u ESIA-i i Netehničkom sažetku (NTS). Otkrivanje ovih informacija uvelike će se omogućiti kao dio aktivnosti otkrivanja ESIA -e.

Otkrivanje planiranih aktivnosti potrebno je prije početka bilo koje faze projekta (tj. izgradnje, rada, zatvaranja) i kada se planiraju veće promjene u infrastrukturi ili aktivnostima.

Program ovih radova i srodnih aktivnosti bit će unaprijed objavljeni zainteresovanim stranama. Općinsko vijeće Vareš, kantonalne vlasti, zajmodavci i partneri, lokalne i nacionalne nevladine organizacije i lokalne zajednice bit će obaviještene o ovim aktivnostima na sljedeće načine:

- Sastanci jedan na jedan po potrebi;
- Putem Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom;
- Objave Radio Bobovca;
- Bilten koji će se dijeliti stanovnicima ključnih zajednica;
- Objave na oglasnim pločama; i
- Socijalni mediji kompanije.

Otkrivanje sljedećih stavki provest će se tamo gdje postoje aspekti Projekta koji bi mogli predstavljati rizik za zajednice, ili kada se jave određene zabrinutosti zajednice, iako ne manje od jednom godišnje:

- periodični izvještaji o implementaciji Okolišno - društvenog akcionog plana (ESAP);
- pitanja koja uključuju stalni rizik po zajednice; i
- pitanja koja su nastala uslijed tekućih konsultacija ili putem mehanizma za podnošenje žalbi koji identifikuju zabrinutosti zajednice.

---

⁵ <https://www.investi.com.au/api/announcements/adt/25968aa7-0cd.pdf>

4.4.2 Otkrivanje ESIA -e

Konačna ESIA, planovi upravljanja i Netehnički sažetak je objavljena u skladu sa zahtjevima EBRD-a. Razdoblje objavljivanja trajalo je 60 dana, tokom kojih se provelo nekoliko aktivnosti za širenje rezultata ESIA-e (Tabela 4.4). Pred kraj perioda od 60 dana, 7.12.2021., održana je javna prezentacija na kojoj je formalno predstavljena ESIA kojoj su prisustvovali i predstavnici konsultantske kompanije Wardell Armstrong, AM/EM konsultant Kate Harcourt i predstavnik EBRD-a Freddy Shaoul. Javnoj prezentaciji prisustvovali su stanovnici općina Vareš, Breza i Visoko među kojima i predstavnici nevladinog sektora za zaštitu okoliša.

Tokom perioda otkrivanja, konačna ESIA, planovi upravljanja i Netehnički sažetak bili su dostupni na bosanskom i engleskom jeziku na nekoliko lokacija, kako online tako i u štampanoj verziji (Tabela 4.4). Također se provela kampanja na društvenim medijima, fokusirajući se na različite aspekte procjene uticaja, poput vode, kvaliteta zraka, buke i biološke raznolikosti, koristeći intervjuje s ključnim tehničkim saradnicima za razmjenu informacija.

Aktivnosti otkrivanja uzele su u obzir potrebe identifikovanih ranjivih osoba, kako bi se osiguralo njihovo uključivanje u konsultacije. Uvedeno je nekoliko mjera kako bi se osiguralo da je proces uključiv, uključujući posjete domaćinstava, naknadne telefonske pozive i pružanje prijevoza iz ruralnih zajednica do ključnih otkrivanja događaja u gradu Varešu. Na kraju razdoblja otkrivanja obavljena je konačna prezentacija Odboru za odnose sa lokalnom zajednicom, pružajući priliku za konačne povratne informacije. Nakon toga, ESIA i Planovi upravljanja su finalizirani za objavljivanje, pri čemu su se uzeli u obzir doprinosi sa konsultacija. Konačna ESIA, planovi upravljanja i ESAP i dalje će biti dostupni na istim lokacijama tokom trajanja projekta.

Tabela 4.4: ESIA otkrivanje aktivnosti

Aktivnost	Opis
Objavljivanje konačne ESIA-e i Netehničkog sažetka	<p>Objavljeno na engleskom i bosanskom jeziku na sljedećim lokacijama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Web stranica EBRD -a; • Web stranica Adriatic Metalsa; • Web stranica Eastern Mining; • Web stranica Radio Bobovca. • <p>Nadalje, Netehnički sažetak je dostavljen u štampanom obliku svim članovima Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom i distribuiran svim ključnim domaćinstvima zajednice i zajednicama: Borovica, Semizova Ponikva, Pogar, Položac, Osredak, Pržići, Tisovci, Daštansko, Višnjići, Mir i Bijelo Borje.</p> <p>Objavljivanje ESIA-e je promovisano na nekoliko načina, uključujući Radio Bobovac, informacione letke dostavljene „od vrata do vrata“ u ključnim zajednicama, putem PLC-a, na oglašnim pločama kompanije, socijalnih medija i putem telefonskih poziva predstavnicima mjesnih zajednica i članovima</p>

	ranjivih skupina ključnih zajednica.
Intervjui na Radio Bobovcu	Održano nekoliko intervjeta sa Eastern Mining timom za zaštitu okoliša i društvena pitanja gdje se razgovaralo o ESIA procesu. Lokalno stanovništvo je imalo priliku nazvati ili napisati pitanja na koja se može odgovoriti tokom emisija.
Sastanci jedan na jedan	Održavani su sastanci, lično, radi razmatranja nalaza ESIA-e. Ovi sastanci uključuju: <ul style="list-style-type: none"> ● Općinske vlasti (Općinsko vijeće Vareš); ● Projekat će uticati na ključne članove zajednice (stambeni prijemnici na trasi transporta i blizu pogona za preradu Vareš).
Fokusne grupe	U toku perioda od 60 dana objavljivanja ESIA-e održani su sastanci sa fokusnim grupama kako slijedi: <ul style="list-style-type: none"> - 29.10.2021. - održana 7. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom u čijem fokusu je bila prezentacija studije Procjena uticaja na okoliš i društvo (ESIA) - 9.11.2021. - održan je sastanak predstavnika privrednog društva Eastern Mining d.o.o. sa predsjednicima mjesnih zajednica na koje Projekat ima uticaj: Dragovići, Borovica, Pržići, Vareš Majdan, Mir, Pogar i Vareš sa ciljem prezentacije Procjene na okoliš i društvo (ESIA) - 17.11.2021. - sastanak sa Fokusnom grupom I, odnosno, prezentacija studije Procjene uticaja na okoliš i društvo (ESIA) za predstavnike Udruženja „Polen“ Vareš, Lovačkog društva „Zvijezda“ Vareš, Udruženja sportskih ribolovaca Vareš te Šumarije Vareš - 23.12.2021. - sastanak sa Fokusnom grupom II, odnosno, prezentacija studije Procjena uticaja na okoliš i društvo (ESIA) za predstavnike Udruženja „Čuvari bosanske krune Bobovac“, Opće biblioteke Vareš i Tourist info-a Vareš - 1.12.2021. - sastanak sa Fokusnom grupom III, odnosno, prezentacija studije Procjena uticaja na okoliš i društvo (ESIA) za predstavnike vjerskih zajednica općine Vareš. - 7.12.2021. - Održana je javna prezentacija studije Procjene na okoliš i društvo (ESIA) predstavnika Eastern Mining d.o.o. za sve zainteresovane

	strane općine Vareš i susjednih općina.
Kampanja na socijalnim mrežama	Socijalne mreže kompanije (Facebook, Instagram, LinkedIn) su se koristile za obavlještavanje o otkrivanju ESIA-e i NTS-a. Dodatni konsultativni događaji su oglašavani putem socijalnih medija, a ovdje je objavljena i mogućnost da dioničari dobiju povratne informacije. Unaprijed snimljen intervj u sa Kate Harcout, stručnjakom za okoliš je pripremljen i objavljen na socijalnim medijima.
Dani otvorenih vrata	Događaj se održao 07. decembra 2021., u periodu od 14:00 do 18:00 sati u Općinskoj sali Vareš. ESIA stručnjaci su bili na raspolaganju da odgovore na pitanja ili da saslušaju i odgovore na nedoumice. Kopije NTS-a i ESIA-e su postavljene na oglasne ploče, a rukovodstvo Adriatic Metals-a i zaposlenici odjela zaštite okoliša i socijalne zaštite su bili dostupni za pitanja i odgovore. Događaj je objavljen na Radio Bobovcu, oglasnim pločama zajednice, putem biltena, u NTS -u i na socijalnim medijima. Prijevoz je obezbijeđen za sve ključne zajednice kako bi se osiguralo da je događaj lako dostupan. Više informacija o rezultatima ovog događaja i drugim događajima procesa objavljivanja, u nastavku tabele.
Prezentacija institucijama federalne vlade	Poseban događaj u Sarajevu se održao 8.12.2021. za predstvanike agencija i institucija federalne vlade. Ovo je bio događaj samo za zvanice gdje su predstavljeni rezultati ESIA-e i gdje je data mogućnost za postavljanje pitanja.
Bilteni i posjete od vrata do vrata	Za identifikovana ranjiva domaćinstva u ključnim zajednicama provedene su konsultacije od vrata do vrata kako bi se predstavio NTS. Dodatna posjeta ili telefonski poziv, prema potrebi, su preduzeti kako bi se odgovorilo na bilo kakva pitanja ili nedoumice od strane domaćinstva ili pojedinca.
Prezentacija ESIA-e	Rezultati ESIA-e su predstavljeni na sjednici PLC-a 29.10.2021. godine.
Povratne informacije o ESIA-i	Online obrazac za povratne informacije na bosanskom jeziku je uspostavljen i dostupan na https://www.adriaticmetals.com/sustainability/ESIA . Ovaj obrazac je objavljen u sklopu kampanje na društvenim medijima. Komentari su se prikupljali kroz sve aktivnosti otkrivanja podataka i vođen je zapis o svim povratnim informacijama. Sve povratne informacije bit će integrirane u konačnu ESIA, gdje je to prikladno. Finalna ESIA će biti dostupna javnosti tokom trajanja Projekta na istim mjestima gdje i draft ESIA-e (pogledajte gore).

4.4.3 Vođenje evidencije i praćenje

Aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana periodično će ocjenjivati više rukovodstvo Eastern Mining-a. Za ocjenjivanje treba koristiti sljedeće pokazatelje:

- Nivo razumijevanja Projekta od strane zainteresovanih strana;
- Godišnje primljene žalbe i godišnja stopa uspješnosti provedbe i rješavanja žalbi; i
- Nivo uključenosti pogođenih ljudi u odbore.

Za mjerjenje ovih pokazatelja koristit će se sljedeći podaci:

- Pitanja i odgovori uprave povezani sa zapisnicima sa sastanaka;
- Mjesečni izvještaji Informativnog centra Vareš;
- Povratne informacije od primarnih grupa zainteresovanih strana (kroz intervjuje sa pogodjenim osobama);
- Pitanja pokrenuta na Odboru za odnose sa lokalnom zajednicom ;
- Registar žalbi; i
- Registar obaveza.

Tokom perioda objavljivanja zabilježeni su sljedeći aspekti:

- Registri prisutnosti i zapisnici sa svih sastanaka, uključujući Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom, fokus grupe i sastanke jedan na jedan;
- Transkripti radijskih emisija;
- Registri posjeta i bilješke sa sastanka;
- Svi upiti zainteresovanih strana i dati odgovori u svim aktivnostima;
- Izvještaj o distribuciji biltena;
- Statistika socijalnih medija i web stranice.

Pripremljen je izvještaj o otkrivanju ESIA-e koji pokriva svaki od gore navedenih aspekata. Ovaj izvještaj je dostupan kao Prilog 4.

4.5 Informativni centar Vareš

Informativni centar Vareš (Slika 4.2) nalazi se u glavnoj ulici u Varešu, a otvoren je 2019. godine. Radno vrijeme Centra je od 08:00 do 16:30 od ponedjeljka do petka. Centar je zatvoren vikendom i državnim praznicima. U Centru je zaposlen jedan uposlenik koji radi puno radno vrijeme. Centrom rukovodi Izvršni direktor Adnan Teletović.

Cilj Informativnog centra je da nastavi razvijati obostranu saradnju sa zajednicom, da zadovolji njihove zahtjeve koji se odnose na širenje informacija i da prikupi komentare i povratne informacije u vezi Projekta i trenutnih aktivnosti što se prati kroz bilježenje svih posjeta zainteresovanih strana Centru. Ukoliko član zajednice postavi pitanje na koje osoblje nije sigurno

kako da odgovori, odgovor će potražiti od višeg rukovodstva. Informativni centar također vodi i službenu žalbenu proceduru ukoliko se član zajednice obrati sa žalbom koja se bilježi u namjenskom obrascu i proslijeđuje višem menadžmentu.

Informativni centar priprema Mjesečni izvještaj u kome direktorima kompanije pruža sažetak koji uključuje ukupan broj posjetilaca i pitanja, najčešće postavljena pitanja i diskusije, bilo kakva izvanredna pitanja i pregled prisustva u društvenim medijima i njihov doseg u toku tog perioda. Osnovna pitanja koja posjetiocci postavljaju u Informativnom centru uključuju:

- Mogućnost zapošljavanja;
- Ponuda smještaja za uposlenike;
- Sponzorstvo Kompanije lokalnim dešavanjima/klubovima; i
- Opća pitanja u vezi statusa i aktivnosti Projekta
- Adriatic Fondacija.

Slika 4.2 Eastern Mining Informativni centar Vareš

Informativni centar rukovodi službenim žalbenim mehanizmom o kome će biti govora u Poglavlju 5 ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana kao i službenu evidenciju angažmana zainteresovanih strana u Centru i evidenciju svih donacija, zahtjeva i sponzorstava Kompanije. Sva dokumentacija vezana za Projekat kao što je Studija obuhvata, Okolišna procjena za procedure dodjele lokalnih dozvola, netehnički sažeci svih tehničkih aspekata i evidencija dozvola će biti dostupni na zahtjev. Sve

zainteresovane strane mogu podnijeti svoj zahtjev preko Informativnog Centra. Ove informacije će pomoći uposlenicima Eastern Mininga da obezbijede da svi odgovori na pitanja budu dosljedni i precizni.

Ukoliko neko želi da postavi pitanje višem rukovodećem osoblju, može popuniti kontakt obrazac. Ovaj obrazac omogućava zainteresovanoj strani da izrazi svoju zabrinutost ili pitanje uz pružanje službene pismene dokumentacije. Ovaj obrazac se proslijedi prema potrebi i elektronski pohranjuje u skladu sa zahtjevima Opće odredbe o zaštiti podataka.

Informativni centar je neprocjenjiv resurs za Eastern Mining i do sada je bio uspješan i efikasan u angažmanu sa članovima lokalne zajednice. To će biti potrebno nastaviti tokom cijelog trajanja projekta.

4.6 Inicijative ulaganja u zajednicu

Adriatic Metals i Eastern Mining će slijediti dvostepeni pristup aktivnosti Korporativne socijalne odgovornosti. Osnovana je dobrotvorna fondacija koju je osnovao Adriatic Metals, ali ima ovlaštenje i povjerenike neovisne od kompanije. Inicijalno Fondacija „Adriatic“ finansira se direktno od kompanije. Kada operacije prerade počnu, svake godine će joj pripadati određeni procenat profita. Također se razmatra i mogućnost darivanja dionica u Fondaciju. Fondacija Adriatic također posjeduje 250.000 dionica Adriatic Metals PLC-a, koji je listiran na ASX i LSE (ASX:ADT, LSE:ADT1). Izabrano je pet povjerenika (tri iz Vareša, jedan iz Kaknja i jedan povjerenik iz Eastern Mining-a) i nezavisni Direktor fondacije. Predloženi povjerenik iz Eastern Mining-a je Voditeljica odjela za okoliš i društvo. Ovlaštenje Fondacije jasno naglašavaju njene zahtjeve da podrži dugoročna socijalna ulaganja u područjima obrazovanja, zdravstva i okoliša. Fondacija Adriatic je dizajnirana za dugoročnu dobrobit i podršku zajednicama u kojima kompanija djeluje. Fondacija predstavlja nezavisno tijelo, a oblasti djelovanja Fondacije obuhvataju projekte iz oblasti okoliša, zdravstvene zaštite te obrazovanja. Fondacija Adriatic dizajnirana je za dugoročnu dobrobit i podršku zajednicama u kojima kompanija posluje. Kompanija Eastern Mining će i u narednom periodu nastaviti sa praksom sponzoriranja, a sve ostale donacije će biti razmatrane i procesuirane kroz Fondaciju Adriatic.

U skladu ciljem podrške projektima iz oblasti obrazovanja, Fondacija Adriatic je 2.11.2021. godine objavila Konkurs za dodjelu stipendija učenicima i studentima sa područja općina Vareš, Breza i Kakanj. Konkurs je trajao 15 dana i Fondacija je zaprimila 46 prijava. Na vanrednoj sjednici, održanoj 30.11.2021. godine, Upravni odbor je formirao listu 25 stipendista Fondacije Adriatic. Pored toga, Fondacija je primila iznos za još dvije stipendije od saradnika kompanije Adriatic Metals i Fondacije Adriatic, te je ukupan broj dodijeljenih stipendija srednjoškolcima i studentima 27 i to kako slijedi:

- Općina Vareš srednjoškolci - 14
- Općina Breza srednjoškolci - 5
- Općina Kakanj srednjoškolci - 5
- studenti - 3 (po jedan student iz svake navedene općine).

U četvrtak, 23.12.2021. godine, organizovano je potpisivanje ugovora o stipendiranju sa stipendistima i njihovim roditeljima kao završni korak procesa dodjele stipendija Fondacije Adriatic.

Kompanija će nastaviti sa lokaliziranim i potencijalno kratkoročnim inicijativama ulaganja u zajednicu, od kojih su neke već ostvarene. Ova evidencija treba biti popraćena kriterijima i smjernicama za Korporativnu socijalnu odgovornost koje Eastern Mining može podržati. Procedura koja će obezbijediti

da upravljanje sredstvima Korporativne socijalne odgovornosti bude transparentno i potpuno dokumentovano će biti razvijena pod supervizijom Generalnog menadžera i Voditeljice odjela za okoliš i društvo. To će uključivati dužnosti i odgovornosti za uposlenike u Centru kao i mehanizam za pregled ili praćenje uspjeha inicijativa koje su podržane (uključujući broj korisnika, trajanje dobrobiti, kategorija podrške itd) i bit će dostupne javnosti u Informativnom centru.

Eastern Mining je razvio Projekat „Living History Project“ koji uključuje intervjuje sa onima koji su radili u Varešu u rudnicima ili povezanoj industriji ili se sjećaju života u tom periodu, zadržavajući baštinu i uspostavljujući vrijedan izvor podataka o prošlosti rudarstva u ovom području. Grafička vremenska skala sa ucrtanim razvojem Vareša kao rudarske zajednice kroz vrijeme je prikazana u uredima Kompanije, a predstavljena je članovima Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom u oktobru 2020. godine prilikom posjete upravnoj zgradi kompanije na Tisovcima.

4.7 Medijski nastupi

Radio Bobovac već 24 godine djeluje u Varešu i izuzetno je popularan, sa otprilike 80% stanovništva općine koje sluša ovu stanicu. Radio djeluje 8 sati dnevno sa programom koji se emituje uživo od 08:00 do 16:00, sa prethodno snimljenim emisijama koje se emituju preostalih 16 sati.

Osoblje Eastern Mininga ima dobre odnose sa Radio Bobovcem koji izvještava o svim novostima u Projektu, prisustvuje javnim raspravama i izvještava sa njih. Postoji i povezani mjesecni časopis koji izvještava o svim vijestima u lokalnom području.

Članovi lokalne zajednice prate informacije koje objavljuje Radio Bobovac, a koje su u vezi sa Projektom te je značajno istaknuti da oni koji borave u inostranstvu ili oni koji su napustili ovo područje prate i primaju informacije u vezi sa Projektom.

Dodatni medijski istupi postoje, uglavnom kroz društvene mreže. Opća biblioteka Vareš redovno objavljuje fotografije i povijesne novinske članke koji se odnose na rudarstvo i ljevaonicu željeza. Ove objave privlače mnogo pažnje u zajednici i to bi mogla biti dodatna tačka širenja informacija. Pored toga Općoj biblioteci se redovno dostavlja svaki novi broj biltena koji se pohranjuju u arhivu biblioteke te su dostupni svim članovima i čitaocima.

4.8 Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom

Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom je osnovan za Projekat Vareš. Odbor uključuje određeni broj dobrovoljnih članova predstavnika svih sektora zajednice, uključujući i predstavnike mjesnih zajednica koje su izložene direktnom uticaju Projekata, predstavnike najvažnijih institucija u Varešu kao što je Policijska stanica, Dom zdravlja, Opća biblioteka Vareš, Uprava šumarstva, Tourist Info centar, JKP Vareš (komunalne usluge), predstavnici nevladinih organizacija, predstavnik Općine Kakanj, predstavnik Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj, vlasnici preduzeća i općinske vlasti. Od juna 2021. godine Odboru za odnose sa lokalnom zajednicom se pridružio i član iz općine Breza. Pri odabiru ovih članova uzeta je u obzir zastupljenost mlađih i starijih, žena, pripadnika svih nacionalnih, etničkih i vjerskih grupa i različitih profesija. Izabrani su nezavisni predsjednik i zamjenik predsjednika Odbora.

Odbor ima ukupno 30 članova i na osnivačkom sastanku su usvojeni njihovi prijedlozi za izmjene Pravilnika o radu Odbora, uključujući i isplatu opravdanih troškova prijevoza za one koji prisustvuju svakom sastanku.

O nacrtu opisa poslova, koji uključuje regularnost i dnevni red sastanaka, pravila za članove Odbora i tekući angažman raspravljalо se na osnivačkom sastanku i određeni broj komentara članova Odbora je uvršten u konačni nacrt (uključujući obezbjeđivanje opravdanih putnih troškova za članove koji prisustvuju sastancima). Odbor se sastaje jednom svaka tri mjeseca.

Ovo pruža Eastern Mining-u neprocjenjiv instrument za širenje informacija i pribavljanje povratnih informacija od šire zajednice koja možda u suprotnom ne bi imala mogućosti ili volje da se angažuje.

Glavna svrha Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je promocija razumijevanja ključnih pitanja lokalne zajednice tokom perioda postojanja rudnika i samim tim spriječavanje ili rješavanje bilo kakvih eventualnih problema. Grupa je dobila slijedeće odgovornosti:

- Savjetovanje kompanije o problemima i interesovanjima lokalnih zajednica;
- Identifikacija i informiranje o eventualnim interesovanjima i potrebama lokalnog stanovništva
- u vezi aktivnosti kompanije;
- Prisustvo na redovnim sastancima tokom godine;
- Priprema za sastanke kroz upoznavanje sa Eastern Mining dokumentima;
- Prisustvo na radionicama ili seminarima o specifičnim temama koje su povezane sa ključnim pitanjima, uljučujući objašnjenja tehničkih procesa;
- Prisustvo na radionicama Procjene okolišnog i socijalnog uticaja koje se odnose na proces procjene okolišnog i socijalnog uticaja, nalaze osnovne studije i predviđeni uticaji, isticanje područja za uključenost u praćenju;
- Distribuiranje ključnih informacija koje se odnose na sastanke Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom što je moguće većem broju članova lokalne zajednice; i
- Služiti kao neovisni savjetnik u službenom žalbenom mehanizmu.

Od osnivanja Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom održano je šest sjednica Odbora đ i to kako slijedi:

- 24.02.2022. - U sali Općine Vareš održana je 8. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom. Glavne teme bile su građevinski radovi na Rupicama i postupak zapošljavanja. Osim toga, prikazane su trenutne i provedene aktivnosti te pregled za 2021. godinu. Osma sjednica planirana je za kraj januara, ali zbog epidemiološke situacije morala je biti odgođena.
- 29.10.2021. - 7. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom održana je u sali Općine Vareš. Na sjednici je pored tekućih informacija o provedenim i planiranim aktivnostima, održana i prezentacija Procjene uticaja na okoliš i društvo (ESIA).
- 29.07.2021. – 6. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom održana je u sali Doma mjesne zajednice Borovica. Na sjednici je pored uobičajenih tema i dnevnog reda bila prezentovana i trasa puta Rupice - Tisovci te je organizovana posjeta lokalitetu Rupice kako bi članovi Odbora mogli na licu mjesta vidjeti kako teče proces bušenja.
- 28.04.2021. – 5. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je održana u sali Općine

Vareš. Pored prezentacije aktivnosti kompanije, članovi Odbora su upoznati sa projektom izgradnje nove trase puta Rupice- Tisovci, sa inicijativom uvođenja novog obrazovnog smjera u MSŠ NORDBAT 2 Vareš – rudar u podzemnoj eksploataciji.

- 28.1.2021. - 4. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je održana u sali Općine Vareš. Tema oko koje su članovi Odbora pokazali najviše interesa je osnivanje i rad Fondacije Adriatic i uspostavljanje novog smjera u "MSŠ NORDBAT 2" Vareš
- 1.10.2020. – 3. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom koju karakterišu prezentacije predstavnika Eastern Mining-a o dosadašnjim aktivnostima i radu kompanije na području općine Vareš te mnogobrojna pitanja predstavnika lokalne zajednice
- 15.7.2020. – 2. telefonska sjednica na kojoj je, zbog pandemije i situacije prouzrokovane COVID- 19, izvršeno telefonsko izglasavanje o usvajanju Nacrt Poslovnika i Zapisnika sa prve sjednice Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom
- 9.6.2020. – 1. osnivajuća i konstituirajuća sjednica na kojoj je donesen Nacrt Poslovnika o radu Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom i Kodeks ponašanja članova Odbora za odnose sa lokalnim zajednicom.
-

4.9 Upravljanje dokumentacijom i pitanjima

Dokumentovanje procesa, aktivnosti i rezultata angažovanja zainteresovanih strana je ključno za upravljanje rizikom i osiguravanje transparentnosti. Informativni centar u Varešu je uspješno započeo ovaj proces i bilježi sve zainteresovane strane koje posjećuju Centar, bilježeći njihovo ime, dob, prebivalište, spol, trenutno zanimanje i razlog posjete. Ukoliko je potrebno uzimaju se i dodatne informacije koje se odnose na nivo obrazovanja, kvalifikacije, prethodno iskustvo. Nekoliko biografija je također prikupljeno i arhivirano za razmatranje.

Kako Projekat bude napredovao, očekuje se da će broj upita porasti. Zbog toga bi metodologija dokumentovanja trebala biti jasna i jednostavna, razvijena na osnovu trenutnog napretka. Procesi i procedure bi trebali biti dokumentovani da bi se pokazalo kako je plan anagažovanja zainteresovanih strana organizovan i implementiran. Dokumentovanje također omogućava vanjskim posmatračima kao što su strani investitori ili međunarodne organizacije, da razumiju koje informacije su pružene i kako i koje teme su obrađivane u toku aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

Ključni dokument koji se može dostaviti o javnim konsultacijama za vrijeme procesa procjene okolišnog i socijalnog uticaja će biti detaljan popis zainteresovanih strana u Projektu, uključujući i evidenciju svih komentara zainteresovanih strana, pitanja i prijedloga u obliku Izvještaja o pitanjima i odgovorima. Ovaj Izvještaj će služiti kao tekuća evidencija pitanja koja su zainteresovane strane postavile u toku procesa.

4.10 Trenutni i budući angažman zainteresovanih strana

Angažman zainteresovanih strana, osim svega što je gore opisano se redovno dešava između osoblja Eastern Mininga i svih nivoa zainteresovanih strana. Dodatni oblik konsultacija sa zainteresovanim stranama koje Eastern Mining izvršava su slijedeće:

- Distribucija letka o Projektu u svim najbližim zajednicama;
- Kućne posjete, naročito onim stanovnicima koji su više izolirani i ne posjećuju Vareš redovno;
- Informisanje putem oglasnih tabli u mjesnim zajednicama koje su pod uticajem Projekata, gdje se redovno postavljaju ažurirane informacije o Projektu; i
- Ažuriranje informacija o svim aktivnostima preko Radio Bobovca.

Eastern Mining je odlučan da nastavi podržavati aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana u cijelom periodu trajanja Projekta, uključujući i period nakon zatvaranja. Ovaj Plan angažovanja zainteresovanih strana će prema tome biti ažuriran i razvijan, a Eastern Mining će nastaviti da razvija kulturološki adekvatne metode održavanja dvostranog dijaloga sa onima na koje Projekat ima uticaja, kako pozitivnog tako i negativnog. Cilj će biti obezbijediti da Projekat ostane u kontaktu sa svim zainteresovanim stranama i da njihove brige rješava pravovremeno i učinkovito.

4.11 Ključne teme zainteresovanih strana

Tabela 4.4 prikazuje sažetak najčešćih zabrinutosti i tema koje su zainteresovanih strane izrazile do sada.

Tabela 4.5. Zabrinutost zajednice do sada

Aspekt	Zabrinutost	Poduzete aktivnosti

Zdravlje	<p>Primijećeno je da su prethodne rudarske aktivnosti rezultirale povećanim brojem slučajeva oboljevanja od raka i respiratornih problema, kao i smrtnošću stoke. Ova zabrinutost je naročito izražena na Daštansku i Pržićima.</p> <p>Kao odgovor na lokalnu zabrinutost u vezi s uticajima na zdravlje, Adriatic Metals / Eastern Mining naručio je procjenu uticaja na zdravlje koju je provela licencirana kompanija.</p> <p>Trenutno u Varešu postoji jedan Dom zdravlja. Očekuje se da će Projekat značajno povećati broj stanovnika u Varešu, a postoji rizik da bi zbog toga Dom zdravlja mogao biti preopterećen. Adriatic Metals/Eastern Mining trenutno je u procesu planiranja uspostave novog Doma zdravlja u Varešu, te se razgovara s privatnim pružateljem zdravstvene zaštite. Namjera je da svi zaposlenici imaju privatno zdravstveno osiguranje, kao i njihov supružnik/partner i oni koji o njima ovise. Klinika će se nadograditi u postojeći objekat u Varešu, a sve će usluge prema potrebi biti dostupne zajednici. Također, u Planu upravljanja zdravstvenom zaštitom i sigurnosti zajednice definisani su potencijalni rizici te mjere za ublažavanje istih i preporuke kojih se treba držati kompanija tokom trajanja Projekta.</p>
----------	---

Zapošljavanje	<p>Pripadnici zajednice polažu velike nade u Projekat i mnogi od njih izražavaju veliku želju da rade u rudniku. Mnogi su postavljali pitanja o mogućnostima zapošljavanja i obuke s obzirom na obim novog Projekta i načinu prijavljivanja za stvorena radna mjesta. Ovim procesom će morati rukovoditi lokalna strategija zapošljavanja. Zainteresovane strane su također izrazile svoju želju da se prioritet da lokalnim nabavkama.</p>	<p>Primjenom strategije zapošljavanja, kompanija je definisala da će:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Općina Vareš i okolina će biti resurs za većinu radne snage; b) Uključivanje i partnerstvo s lokalnim privrednicima kad god je to moguće kako bi se pomoglo u širenju lokalne ekonomije; c) Izgradnja razvojne strategije koja rješava nedostatak vještina za stvaranje zaposlenja, saradnja s lokalnom srednjom školom radi otvaranja novog školskog usmijerenja za učenike i konačno osiguravanje zaposlenja za polaznike koji završe ovaj školski smjer d) Pružanje mogućnosti odraslima za prekvalifikaciju, čime se daje mogućnost zaposlenja. <p>Razvoj Projekta Vareš rezultirat će, a već je rezultirao, mogućnostima zapošljavanja tokom razdoblja razvoja, izgradnje, rada i zatvaranja. Dok će radove na izgradnji i prijevozu izvoditi izvođači, Adriatic Metals obvezao se osigurati da su ti izvođači lokalni i da zapošljavaju veliki dio lokalnog stanovništva.</p> <p>U prilog rudniku vjerovatno će se pojaviti nekoliko indirektnih ekonomskih prilika za lokalne kompanije i izvođače radova. Adriatic Metals/Eastern Mining se također obavezuje da će prioritet davati lokalnim poduzetnicima, te su uspostavljene procedure za pomoći lokalnim kompanijama u razvoju kako bi zadovoljili potrebe Projekta.</p>
Okoliš	<p>Zbog ranije kontaminacije, postojala je zabrinutost da bi se isti problem mogao ponovo pojaviti u vezi sa vodotocima, kvalitetom zraka i biodiverzitetom. Zabrinutost u vezi upotrebe vode za potrebe projektnih aktivnosti i održavanjem prirodnog toka.</p>	<p>Od maja 2020. godine do kraja maja 2021. godine je uspostavljen multi monitoring okolišnih parametara s ciljem dobijanja podataka o sveobuhvatnom stanju okoliša te će isti biti nastavljen kroz sve faze Projekta kako bi se stanje okoliša pratilo. Tim za zaštitu okoliša je saradivao sa vodećim inženjerskim savjetnicima, Wardell Armstrong i Ausenco, kao i najboljim licenciranim kompanijama u državi, kako bi osigurao da DFS uvaži zahtjeve ESIA.</p>

5 ŽALBENI MEHANIZAM

Svrha žalbenog mehanizma je da pokaže spremnost odgovora na žalbe zainteresovanih strana i da

osigura angažovanje zainteresovanih strana tokom cijelog trajanja Projekta. Sve zainteresovane strane su potaknute da podnesu pismene žalbe rukovodećem timu Eastern Mininga i trebaju biti uvjerene da se žalbe neće ni na koji način koristiti da bi se zastrašili oni koji su predali žalbe. Mechanizam žalbe se rješava brzo i učinkovito na transparentan način koji je kulturološki prihvatljiv bez manipulacije, miješanja, prisile, zastrašivanja i odmazde⁶.

Sve zainteresovane strane mogu dobiti primjerak u Informativnom centru, uredu na Tisovcima, preko predstavnika mjesnih zajednica te su dostupne i na web stranici kompanije. Početkom 2021. godine je uveden postupak anonimnog podnošenja mehanizma žalbe. Dostupni su sandučići za podnošenje žalbi u zajednicama na koje Projekat ima direktni uticaj i to na mjestima gdje su postavljene i oglasne table. Sandučići se provjeravaju jednom mjesечно. Procedura koja je opisana u daljem tekstu se koristi da bi se osiguralo da je žalbeni mehanizam u skladu sa zahtjevima najboljih međunarodnih praksi.

Bilo kakva pitanja ili sugestije o radovima i aktivnostima koje izvodi Adriatic Metals/Eastern Mining uputiti putem e-maila: infocentar@adriaticmetals.com.

5.1 Definicija

Žalba je zabrinutost ili pritužba koju iznose pojedinac ili grupa na koju aktivnosti Eastern Mininga imaju uticaja. I zabrinutosti i pritužbe mogu rezultirati iz stvarnih ili zapaženih uticaja aktivnosti Kompanije i mogu se podnijeti na isti način i rješavati putem iste procedure. Žalbenu proceduru bi trebali koristiti svi bez ikakve zabrinutosti ili straha od odmazde. Prema vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, mehanizam žalbe u kompaniji je razvijen na na način da je pristupačam, predvidiv, pravičan, transparentan i utemeljen na uključivanju i dijalogu⁷.

U žalbu ne spadaju:

- Pitanje, prijedlog ili opći komentar o Kompaniji ili Projektu; i/ili
- Molba ili zahtjev za pomoć.

Ovi oblici povratne informacije su također važni Eastern Miningu i trenutno se evidentiraju u Informativnom centru, ali se ne bi trebali službeno voditi kao žalbe.

Proces žalbenog mehanizma koji trenutno postoji u Eastern Miningu je prikazan u na Prikazu 5.1.

Proces ima nekoliko faza i nivoa provjera kako žalba napreduje. Teoretski, ovo pokriva slijedeće aspekte:

- Prijem i evidentiranje žalbi;
- Uvid i istraživanje;
- Odgovor; i
- Apelacioni proces.

Žalbeni obrazac (Prikaz 5.2.) je izrađen tako da zahtijeva sljedeće informacije:

⁶ EBRD Performance Requirement 10: Information Disclosure and Stakeholder Engagement

⁷ UN Guiding Principles on Business and Human Rights

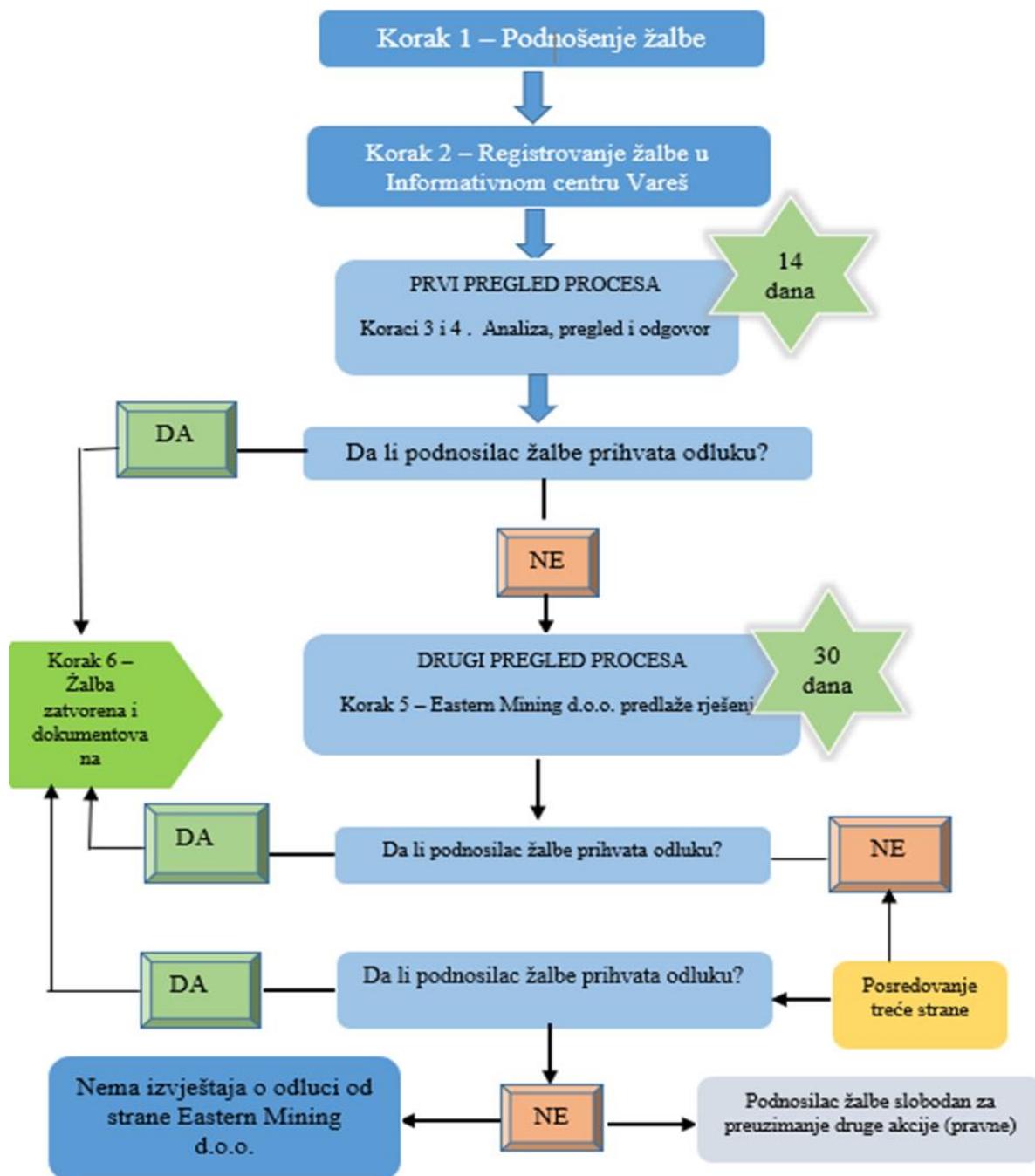
- *Ime;
- *Podatke za kontakt;
- *Dob;
- *Spol;
- Naslov žalbe;
- Lokacija;
- Datum i vrijeme incidenta;
- Opis;
- *Potpis zainteresovane strane;
- Potpis uposlenika Eastern Mininga koji je primio žalbu; i
- Datum evidentiranja.

Ako zainteresovane strane odluče podnijeti anonimnu žalbu, stavke označene zvjezdicom se neće popunjavati.

Uspostavljena je evidencija žalbi i od maja 2020. godine do danas su zaprimljene tri žalbe, jedna koja se odnosi na rad podizvođača koji su vršili uklanjanje snijega, druga žalba je u vezi prolaska trase puta kroz lokalitet Semizove Ponikve te treća žalba za neprilagođenu vožnju uposlenika kompanije Eastern Mining. Mechanizam žalbi je dostupan i na web stranici kompanije.

Do sada je žalbeni mehanizam predstavljen u svim najbližim mjesnim zajednicama putem sastanaka ili telefonskih poziva zbog ograničenja nametnutih zbog pandemije Covid 19. Predsjednici mjesnih zajednica su distribuisali informacije u vezi žalbenog mehanizma, a za vrijeme anketiranja domaćinstava mehanizam je provjeren i testiran sa članovima zajednice.

Tokom održavanja prve sjednice Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom, članovima je također predstavljen žalbeni mehanizam te su im uručeni primjeri istog. Prijedlog je da se, ako se podnese anonimna žalba, odgovor na nju dostavi na oglasnoj ploči mjesne zajednice u kojoj je žalba podnesena, a također će biti obaviješten i predstavnik te lokalne zajednice. Ako se žalba podnese na drugi način (Informativni centar), odgovor će se proslijediti putem drugih Eastern Mining društvenih kanala, društvenih mreža ili putem biltena.

Proces žalbenog mehanizma**Prikaz 5.1. Proces žalbenog mehanizma**

Obrazac za podnošenje žalbi

Ukoliko želite da Vaša žalba bude anonimna, molimo izostavite popunjavanje rubrika naznačenih zvijezdicom.

*

IME I PREZIME PODNOSIČA ŽALBE:

*

BROJ TELEFONA:

*

DOB:

*

POL

M

Ž

*

ADRESA:

GRAD/MJESNA ZAJEDNICA:

DETALJI ŽALBE / INCIDENTA

Kratki naziv žalbe:

Datum:

Mjesto incidenta:

IZJAVA/KRATKI OPIS

U slučaju nedovoljnog prostora za pisanje, molimo pišite na posebnom papiru, potpišite uz datum i priložite ovoj formi.

*

Potpis podnosiča:

Datum:

Prikaz 5.2 Eastern Mining žalbeni obrazac

6 PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Više rukovodstvo Eastern Mininga će povremeno vrednovati aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana. Za vrednovanje bi se trebali koristiti sljedeći pokazatelji:

- Nivo razumijevanja Projekta od strane zainteresovanih strana;
- Broj žalbi na godišnjem nivou i način na koji su rješavane; i
- Nivo uključenosti ljudi na koje Projekat ima uticaja u zajednicama.

Za mjerjenje ovih pokazatelja će se koristiti sljedeći podaci:

- Pitanja i odgovori uprave povezani sa zapisnicima sa sastanaka;
- Mjesečni izvještaji Informativnog centra;
- Povratne informacije od osnovnih zainteresovanih strana (kroz intervjuje sa uzorkom ljudi na koje Projekat ima uticaja);
- Pitanja postavljena na sastancima Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom,
- Evidencija žalbi, i
- Registar obaveza.

Ovi izvještaji vrednovanja će biti predstavljeni upravi Adriatic Metals, a sažetak će biti uključen u godišnji izvještaj. Redovno vrednovanje bi trebao vršiti neovisni konsultant koristeći anketu zapažanja koja koristi uvijek isti set pitanja da bi se postigao kontinuitet. Analiza ankete će biti predstavljena timu rukovodstva. Prva anketa bi trebala biti obavljena prije većih građevinskih radova da bi se osigurala osnova za opažanja zajednice.

Procjena uticaja na okoliš i društvo (ESIA) je završena. Također su razvijeni različiti planovi upravljanja u kojima su pored potencijalnih uticaja definisane i mjere za eliminisanje ili ublažavanje istih. Tim za zaštitu okoliša je blisko sarađivao sa vodećim inženjerskim savjetnicima, Wardell Armstrong i Ausenco, kako bi osigurao da FS uvaži zahtjeve ESIA. Očekuje se da će se ovo usklađivanje i svijest o rezultatima ESIA-e nastaviti kroz Front End Engineering Design (FEED) i sve druge promjene dizajna do kojih dođe tokom razvoja projekta. ESIA je napisana prema najvišim mogućim svjetskim standardima, u skladu s EBRD-om, IFC-ovim zahtjevima / standardima i Ekvatorskim načelima.

7 IZVJEŠTAVANJE

Koordinator za društveno upravljanje definiše, upravlja i koordinira svim aktivnostima koje su definisane Planom angažovanja zainteresovanih strana, uključujući:

- Aktivnosti informiranja javnosti (pisma, sastanci sa zainteresovanim stranama, brošure, pojavljivanje na Radio Bobovcu, sastanci sa Općinskim vijećem);
- Napredak bilo kakvih Projekata društveno odgovornog poslovanja, razvoja zajednice ili saradnje sa zajednicom;
- Rješavanje zaprimljenih žalbi, prema proceduri postavljenoj u žalbenom mehanizmu;

- Projekat ‘Living history’⁸;
- Informacije i aktivnosti Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom;
- Planovi za naredni mjesec i napredak dugoročnih planova; i
- Druge relevantne informacije i aktivnosti.

Trenutno Informativni centar Vareš podnosi mjesečne izvještaje koji su fokusirani na posjetitelje Centru i statistiku društvenih mreža. Ovi izvještaji uključuju:

- Aktivnosti provedene u toku svakog mjeseca;
- Unosi u evidenciji žalbi;
- Nove grupe zainteresovanih strana (gdje je to relevantno); i
- Statistika društvenih mreža sa službene EM Facebook stranice.

Tim rukovodećeg osoblja će koristiti ove izvještaje Informativnog centra za upotpunjavanje godišnjeg izvještaja o Okolišnom i društvenom upravljanju.

8 OSOBLJE

U Informativnom centru je zaposlena jedna osoba koje radi puno radno vrijeme pod rukovodstvom izvršnog direktora Adnana Teletovića. Njena uloga općenito obuhvata sljedeće:

- Angažovati i stvoriti prisustvo unutar zajednice u Varešu;
- Razviti i održavati funkcionalne odnose sa ključnim zainteresovanim stranama;
- Angažman sa širom zajednicom: organizacija javnih događaja i sastanaka, širenje javnih informacija; i
- Prikupljanje povratnih informacija od članova zajednice (zabrinutost, problemi, pitanja), njihovo evidentiranje i prenošenje višem rukovodećem osoblju.

Eastern Mining je osnovao Odjel za okolišno i društveno upravljanje koji radi u lokalnom uredu na Tisovcima. Tim čine Vildana Mahmutović, Voditeljica odjela za okoliš i društvo, čije odgovornosti uključuju i upravljanje međunarodnom procjenom uticaja, proceduru dobivanja lokalnih dozvola i socijalni angažman i angažman lokalne zajednice i Aida Ahmedović, Koordinator za društveno upravljanje. Pet članova Odjela pružaju podršku radu Voditeljice odjela za okoliš i društvo te je planirano i angažovanje novog zaposlenika na poziciji saradnik za odnose sa lokalnom zajednicom, a prema utvrđenim potrebama u nadolazećem periodu.

---

⁸ Projekat za bilježenje usmenih priča mještana koji su živjeli i radili na ovom području kada su bili aktivni rudnici i ljevaonica. Zapisi i informacije će se dijeliti s Radio Bobovac, Općom bibliotekom Vareš, srednjom školom i Tourist Info centrom. Intervjuji se također objavljaju u Eastern Mining biltenu.

PRILOG 1
MAPIRANJE ZAINTERESOVANIH STRANA

Prilog 1 – Mapiranje zainteresovanih strana za Projekat Vareš

Kategorija	Zainteresovana strana
Vlasti (Državne)	<p><i>Tročlano Predsjedništvo</i></p> <p>Šefik Džaferović Željko Komšić Milorad Dodik</p> <p><i>Ministarstva</i></p> <p>Ministarstvo vanjskih poslova Ministarstvo sigurnosti Ministarstvo odbrane Ministarstvo finasija i reziora Ministarstvo pravde Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Ministarstvo komunikacija i transporta Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Ministarstvo civilnih poslova Predsjedavajući Vijeća Ministara prof. Denis Zvizdić, Ph.D. Ekonomsko vijeće Odbor za unutrašnju politiku Direkcija za Evropske Integracije</p>

Vlasti (Federacija Bosne i Hercegovine)	Premijer Fadil Novalić Zamjenik premijera – Finansije, Jelka Miličević Zamjenik premijera– Rad i socijalna politika, Vesko Drljača Ministri Ministar energije, rударства i industrije Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Ministar saobraćaja i komunikacija Ministar planiranja Ministar trgovine Ministar unutrašnjih poslova Ministar razvoja, poduzetništva i obrta Ministar pravde Ministar zdravstva Ministar za boračka pitanja Ministar za raseljena lica i izbjeglice Ministar okoliša i turizma Ministar obrazovanja i nauke Ministar kulture i sporta <i>Nadležnost nad zdravstvom, obrazovanjem, poljoprivredom, boračkim pitanjima, radom, upravljanjem i unutrašnjim poslovima.</i>
--	---

Vlasti (Zeničko-dobojski kanton)	<p>Kantonalni premijer Mirnes Bašić</p> <p>Kantonalna Ministarstva</p> <ul style="list-style-type: none"> Ministarstvo finansija Ministarstvo privrede Ministarstvo pravde i uprave Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo prostornog uređenja, transporta i komunikacija i zaštite okoliša Ministarstvo zdravstva Ministarstvo za boračka pitanja Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice <p>Upravna tijela</p> <ul style="list-style-type: none"> Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantonalna uprava civilne zaštite Kantonalna uprava za šumarstvo Služba za zajedničke poslove Sekretarijat za zakonodavstvo Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Kantonalna direkcija za robne rezerve Kantonalna direkcija za ceste Kantonalni ured za pravnu pomoć Kantonalni institut za urbanizam i prostorno uređenje Veterinarski institut Pedagoški institut
Vlasti (općinske)	<p>Načelnik općine Zdravko Marošević</p> <p>Predsjednici mjesnih zajednica za 23 mjesne zajednice (vidi ispod)</p> <p>Komisije</p> <ul style="list-style-type: none"> Komisija za statutatorna pitanja i propise Komisija za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zahtjeve, žalbe, prijedloge i jednakost spolova Komisija za pitanja mladih Etički odbor Komisija za privredu, finansije i budžet Komisija za obnovu i kapitalna ulaganja Upravna komisija

Kategorija	Zainteresovana strana
	https://www.vares.info/

Mjesne zajednice općine	Borovica	Vijaka
Vareš	Pržići	Kokoščići
	Brgule	Ligatići
	Ravne	Budoželje
	Strica-Zaruđe	Dabrvine
	Striježev	Javornik
	Stupni Do	Kadarići
	Daštansko	Vareš
	Mir	Vareš Majdan
	Neprivaj	Bastašići
	Oćevija	Vukanovići
	Pogar	
Ključne mjesne zajednice po mjestu i interesu (direktan uticaj)	Vareš	Pržići
	Osredak	Vareš Majdan
	Semizova Ponikva	Tisovci
	Borovica Donja	Pržići
	Osredak	Daštansko
	Semizova Ponikva	Višnjići
	Položac	Tisovci
	Višnjići	Položac
	Tisovci	Mlakve
	Brezik	Borovica Gornja
Ključne mjesne zajednice po interesu (u nekim slučajevima direktni, uglavnom indirektni uticaj)	Ljepovići	Bastašići
	Sjenokos	Lipnica
	Pogar	Stupni Do
	Javornik	Bijelo Borje
	Osoje	Diknjići

Mjesne zajednice od sekundarnog interesa (Indirektan uticaj) – stanovnici ovim mjesnih zajednica su posjetili Informativni centar	Sarajevo Vogošća Ilijaš Podlugovi Breza Slivno Dabrvine Budoželje Striježev Radonjići Poljani Kakanj Tičići Janjići Zenica Arnauti	Nažbilj Dragovići Bobovac Tuzla Omazići Banovići Rijeka Ligatići Mižnovići Naseoci Oćevija Donja Oćevija Gornja Zvijezda Strica-Zaruđe Brgule
Zemljovlasnici	<p>Zemljovlasnici širom koncesionog područja Rupice (Odvojen proces pri Informativnom centru Vareš)</p> <p>Vlasnici zemlje i imovine koji trenutno nisu stalno nastanjeni u području Projekta.</p>	
Nevladine organizacije (državne i međunarodne)	<p>Regionalni okolišni centar (BiH) (http://www.rec.org/office.php?id=5)</p> <p>Evropski prijatelji planete zemlje, Regionalni centar za zaštitu životne sredine za Centralnu i Istočnu Evropu (REC), Centar za okolišno održivi razvoj (https://www.foeeurope.org/bosnia-herzegovina)</p> <p>Inicijativa za šumarstvo i okoliš (https://www.feasee.org/) Bankwatch Network (https://bankwatch.org/about)</p> <p>Via Dinarica Trail (https://viadinarica.com/index.php/en/) Centar za okoliš BiH</p> <p>Sačuvajmo plavo srce Evrope (https://www.balkanrivers.net/) WWF Adria https://wwf.panda.org/wwf_offices/wwf_adria.cfm Univerzitet u Zenici, Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet u Tuzli.</p> <p>Prekogranični riječni sistem: A vodno područje rijeke Save, Agencija za održavanje rijeke Dunav, Međunarodna komisija za sliv rijeke Save Sarajevski uredi Svjetske banke, IFC and EBRD Britanska ambasada https://www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-sarajevo</p> <p>Australski konzulat https://www.embassypages.com/australia_consulate-sarajevo-bosniaandherzegovina</p>	

Nevladine organizacije (loklane i regionalne)	<p>Njemačka humanitarna organizacija HELP-Hilfe – djeluje lokalno (http://www.help.org.ba/en/)</p> <p>Sindikat rudara Federacije BiH Eko-Forum Zenica (http://d564271.u30.com.ba/onama.php)</p> <p>Udruženje "Visit Vareš" Udruženje Odred izviđača "Zvijezda" Fondacija za obnovu i razvoj regije Vareš</p>
Preduzeća, organizacije i davaoci usluga	<p>Davaoci usluga</p> <p>Policjska stanica Vareš, Dom zdravlja Vareš, srednja škola, osnovna škola, dječije obdaništvo, zavod za zapošljavanje, Centar za socijalni rad, autobusne i prevozne kompanije, biblioteka Vareš, Tourist Info centar Vareš</p> <p>Preduzeća (vidi imenik poduzeća)</p> <p>Vlasnici lokalnih poduzeća i obrta u Varešu (café barovi, trgovinske radnje, mehaničari itd.), pijačni prodavači, tvornica flaširane vode Kraljevska voda, Alma Ras d.o.o. (tvornica rublja), Pilana Daštansko, Mrestilište Ribnjak/ Hotel, Alma-Ras d.o.o. Olovo (proizvodnja rublja), Amia-Promet d.o.o. (Pilana), Lovački dom Igrište, Visit Vareš, planinarski dom Mekuše, Karlovačko bar na Pogari.</p> <p>Vjerske organizacije</p> <p><i>Islamska zajednica</i> – džamije se nalaze na Daštansku i u Varešu. <i>Katolička zajednica</i> – crkva u Gornjoj Borovici, crkva na Pržićima, crkva na Tisovcima, crkva u Varešu <i>Pravoslavna zajednica</i> – crkva u Varešu</p> <p>Udruženja</p> <p>Udruženje lovaca „Zvijezda“ Vareš, Udruženje sportskih ribolovaca, Ljubitelji povijesti, Ronilački klub Bosna, Izvorno Vareško, udruženja žena u nekoliko sela, Zajednica bošnjačke kulture, Crveni križ Vareš, Eko Turist Vijaka, Naš dom Borovica, Udruženje penzionera Vareš, Udruženje poslodavaca Vareš, Udruga Kraljevski grad Bobovac, Planinarsko skijaški klub, Udruženje sportskih ribolovaca, Udruženje pčelara.</p>
Mediji (Međunarodni)	Javni radiotelevizijski servis Bosne i Hercegovine (BHRT) – član Evropske radiodifuzne unije

Mediji (Nacionalni)	<p>Večernji list (Bosanski Hrvati) Nezavisne novine (Bosanski Srbi) Oslobođenje</p> <p>Radio</p> <p>Javni radiotelevizijski servis Bosne i Hercegovine (BHRT) – BH Radio 1 (Državni), Radio FBiH (Federalni), Radio 202 (Federalni), Radio Republike Srpske (Republički)</p> <p>Radio BN Radio Big 1</p> <p>Televizija</p> <p>Federalna TV</p> <p>Radio Televizija Republike Srpske (RTS) BHRT</p> <p>Sarajevo – Al-Jazeera Balkans TV (Mreža koja emituje vijesti na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku)</p> <p>N1 – 24-satne vijesti</p> <p>Novinske agencije</p> <p>Federalna novinska agencija (FENA) – državna agencija</p> <p>Novinska agencija Republike srpske (SRNA) – državna agencija</p> <p>ONASA – privatna agencija</p> <p>Biskupska konferencija BiH</p> <p>Islamska zajednica Bosne i Hercegovine</p> <p>Anadolu Agency – državna novinska agencija Republike Turske</p>
Mediji (Lokalni i regionalni)	<p>Radio</p> <p>Hrvatski Radio Bobovac (Vareš) Narodni Radio (Zenica) Nazavisni TNT Radio (Tuzla) Radio Kakanj (Kakanj)</p> <p>Radio Breza (Breza) Radio Slon (Tuzla) Radio Zenit (Zenica)</p> <p>Radio Zenica (Zenica) – državni</p> <p>Radio Tuzlanskog kantona (Tuzla) - državni</p> <p>Radio Tuzla (Tuzla) – državni</p> <p>Novine</p> <p>List Bobovac (Vareš) Naša riječ (Zenica) BH Dani (Sarajevo)</p> <p>Start BiH (Sarajevo)</p> <p>Hrvatski glasnik (Tuzla)</p>

PRILOG 2

NEVLADINE ORGANIZACIJE KOJE DJELUJU U VAREŠU

Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Varešu

PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA
ADRIATIC METALS PLC – EASTERN MINING D.O.O.

Broj:	Naziv udruženja	Ovlaštena osoba:	Adresa udruženja:	Kontakt:
1.	ČUVARI BOSANSKE KRUNE	Ibrišimović Šaban	Mijakovići bb, Vareš	062/259-188
2.	UDRUŽENJE DIJABETIČARA VAREŠ	Prkić Zlatko	Put mira 33, Vareš	061/248-286
3.	IZVORNO VAREŠKO	Marošević Marina	Put mira 6, Vareš	061/528-592
4.	UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU POVRATNIKA „ZVIJEZDA“ VAREŠ	Likić Adisa	Stupni Do bb, Vareš	062/599-843
5.	ŽENE STUPNOG DOLA	Likić Azemina	Stupni Do bb, Vareš	060/332-2013
6.	ŽENE BUDOŽELJA	Mahmutović Mufida	Budoželje bb, Vareš	061/759-796
7.	UDRUŽENJE SLIJEPIH I SLABOVIDNIH GRAĐANA OPĆINE VAREŠ	Malbašić Valentina -predsjednica Hafizović Dženana – sekretar i ovlaštena osoba	Zvijezda bb, Vareš	032/839-385 062/336-708
8.	ZAJEDNICA BOŠNJAČKE KULTURE "PREPOROD"	Beganović Sahudina	Put mira bb, Vareš	062/552-241
9.	CRVENI KRIŽ VAREŠ	Musa Enisa	Zvijezda 34, Vareš	061/679-106
10.	EKO TURIST VIJAKA	Andrić Boško	Put mira 33, Vareš	062/068-909
11.	UDRUŽENJE LOGORAŠA „23. OKTOBAR '93“	Čerenić Salem	Put mira bb, Vareš	061/828-886
12.	FUDBALSKI KLUB VAREŠ	Terzić Damir	Planinarska bb, Vareš	063/860-503

13.	„NAŠ DOM“ BOROVICA	Vukančić Grga	Gornja Borovica bb, Vareš	061/531-626 032/846-501
14.	HRVATSKO UDRUŽENJE RATNIH ZAROBLJENIKA ZENIČKO DOBOJSKOG KANTONA – PODRUŽNICA VAREŠ	Prkić Zlatko	Put mira 30, Vareš	061/248-286
15.	UDRUŽENJE RATNIH VOJNIH INVALIDA „VAREŠ 92“	Salketić Jasmin	Put mira bb, Vareš	061/933-621
16.	UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA I NESTALIH HRVATA VAREŠ	Klarić Dražana	Jušići bb, Vareš	063/337-395
17.	UDRUŽENJE LOVACA ZVIJEZDA	Kamenjaš Mujo	Put mira P+4, Vareš	062/692-950
18.	UDRUŽENJE IZVIĐAČA „ZVIJEZDA“ VAREŠ	Hrvat Amar	Zvijezda 16, Vareš	061/082-488
19.	UDRUŽENJE PENZIONERA VAREŠ	Sirotanović Ibrahim	Zvijezda 69, Vareš	061/451-607
20.	UDRUŽENJE BORACA NACIONALNO OSLOBODILAČKOG I ANTIFAŠISTIČKOG RATA VAREŠ	Cigura Zehrid	Put mira bb, Vareš	062/629-399
21.	FORUM ŽENA POGAR	Miletović Ranka	Pogar bb, Vareš	061/836-286
22.	FODACIJA ZA OBNOVU I RAZVOJ REGIJE VAREŠ	Rudež Mladen	Zvijezda 34, Vareš	061/183-158
23.	UDRUŽENJE POSLODAVACA VAREŠ	Likić Ahmed	Benići 32, Vareš	
24.	KLUB EKSTREMNIH SPORTOVA „PERUN-VA“ VAREŠ	Zec Mirza	Zvijezda 34, Vareš	060/350-1397
25.	UDRUŽENJE „KRALJEVSKI GRAD BOBOVAC“	Petković Toni	Zvijezda 25, Vareš	061/522-598
26.	KARATE KLUB VAREŠ	Operta Mirsada	Zvijezda 43, Vareš	062/745-899
27.	TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO –SEKCIJA VAREŠ	Edin Kajević	Put mira 37, Vareš	061/933-207
28.	DRUŠTVO PLANINARA I SKIJAŠA „PERUN“ VAREŠ	Numanović Aziz	Put mira 30, Vareš	061/915-648
29.	UDRUŽENJE SPORTSKIH RIBOLOVACA VAREŠ	Klančević Ilhan	Put mira bb, Vareš	061/191-208
30.	UDRUŽENJE PČELARA „POLEN“ VAREŠ	Ridić Krunic	Zvijezda 59, Vareš	061/448-712

31.	MUSLIMANSKO DOBROTVORNO DRUŠTVO MERHAMET – OSNOVNI ODBOR VAREŠ	Kamenjaš Mustafa	Zvijezda 34, Vareš	062/569-049
32.	HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO „NAPREDAK“ – OGRANAK VAREŠ	Mirčić Mario	Zvijezda 25, Vareš	061/934-373
33.	FORUM ŽENA STRICA-ZARUĐE	Franjić Olivera	Strica Zaruđe bb, Vareš	061/297-046
34.	UDRUŽENJE ŽENA STRIJEŽEVO	Zubača Šaha	Striježev bb, Vareš	062/209-788
35.	PRVA DJEČIJA AMBASADA „MEĐAŠI“ KONZULAT VAREŠ	Prkić Zlatko	Put mira 30, Vareš	061/248-286
36.	UDRUŽENJE BORACA ODBRAMBENO OSLOBODILAČKOG RATA 1992-1995 ORGANIZACIJA DEMOBILISANIH BORACA OPĆINE VAREŠ	Hršumović Salem	Put mira 33, Vareš	061/817-604
37.	UDRUŽENJE NOSILACA RATNIH PRIZNANJA – HRVATSKO VIJEĆEODBRANE VAREŠ	Franjkić Čedomir	Put mira 33, Vareš	061/834-198
38.	HVIDRA UDRUŽENJE HRVATSKOVIJEĆE OBRANE HERCEG-BOSNE VAREŠ	Andrić Zoran	Jušići bb, Vareš	061/859-882
39.	„PORODICE ŠEHIDA I PALIH BORACA“ VAREŠ	Ahmedović Kenan	Put mira 33, Vareš	061/750-723
40.	UDRUŽENJE ZA SPORT I REKREACIJU INVALIDA VAREŠ	Pajt Ešref	Put mira 33, Vareš	061/528-378
41.	UDRUŽENJE ŽENA KOKOŠČIĆI	Karamustafić Hedia	Kokoščići bb, Vareš	060/343-8933
42.	UDRUŽENJE MLADIH „INICIJATIVA“ VAREŠ	Begović Nurdin	Zvijezda E-2, Vareš	062/280-497
43.	UDRUŽENJE GRAĐANA „OMLADINSKA RADNA BRIGADA REŠAD SALETOMIĆ“ VAREŠ	Kozlić Ismet	Zvijezda bb	061/828-252
44.	UDRUŽENJE ZA RURALNI POLJOPRIVREDNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, OČUVANJE OBICAJA I TRADICIJE I SEOSKI RAZVOJ I PODUZETNIŠTVO „ARPOS“ VAREŠ	Stjepanović Mara	Pajtov Han bb	062/215-032
45.	ŠAHOVSKI KLUB VAREŠ	Jerković Mario	Zvijezda 34, Vareš	062/675-179
46.	UDRUŽENJE STRELJAČKI KLUB „METALAC“ VAREŠ	Poljaković Marko	Zvijezda 34, Vareš	-
47.	ZAVIČAJNO UDRUŽENJE „OKRUGLICA“ – OGRANAK VAREŠ	Đurđić Miloš	Okruglica bb, Vareš	065/615-675
48.	UDRUŽENJE BORACA PATRIOTSKA LIGA VAREŠ	Kovačević Avdija	Ćamilov Potok 10/3, Vareš Majdan	060/326-2000

49.	UDRUŽENJE ŽENA „ZVJEZDANGRAD“ VAREŠ	Omerčević Lejla	Matijevići 10, Vareš	-
50.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO VAREŠ	Franjić Zdenko	Zvijezda 34, Vareš	061/711-357
51.	UDRUŽENJE „BARON“ VAREŠ	Josipović Anto	Daštansko bb, Vareš	-
52.	UDRUŽENJE GRAĐANA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA "ŽUĆO" VAREŠ	Ajanović Mirnes	Zvijezda 14, Vareš	063/895-069
53.	UDRUŽENJE „MOJA PRVA NOTA“ VAREŠ	Hinger Igor	Zvijezda 65, Vareš	061/866-743
54.	UDRUŽENJE KLUB DIZAČA TEGOVA "PREDATOR" VAREŠ	Muhić Farik	Zvijezda 17, Vareš	060/340-8463
55.	UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNIRAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU „NARCIS DABRAVINE“ VAREŠ	Botić Arnela	Dabrvine bb, Vareš	061/525-576
56.	UDRUŽENJE „EMIL MILO CIPRA“ VAREŠ	Jelić Petar	Zvijezda K-4, Vareš	-

Osnovni podaci o navedenim nevladinim organizacijama**1. ČUVARI BOSANSKE KRUNE BOBOVAC**

Udruženje "Čuvari bosanske krune" je nepristrana i neprofitna organizacija sa multietničkim sastavom koji zблиžava sve prijatelje BiH i u inostranstvu. Udruženje broji preko stotinu registrovanih članova.

Predsjednik Udruženja je Šaban Ibršimović iz Mijakovića, jednog od sela koje se naslanja na kraljevski grad Bobovac, gdje je i smještena organizacija.

Organizacija zvanično djeluje od 2008. a svoje prve aktivnosti je započela 2004/2005. Glavni ciljevi organizacije su zaštita kulturne, historijske i prirodne baštine u dolini Bobovca gdje se ova bogatstva uglavnom nalaze, da bi očuvali kulturni i tradicijski identitet ljudi koji žive u okolini kraljevskog grada Bobovac, razvili sve vrste selektivnog turizma sa fokusom na seoski, kulturni, tradicijski, rekreativni, i agriturizam, s ciljem održivog ostanka mlađe populacije i ruralnog stanovništva općenito. Kao četvrti osnovni cilj navodi se podizanje svijesti među lokalnim stanovništvom o važnosti čistog i zdravog okruženja za ukupno funkcionisanje ekosistema.

2. UDRUŽENJE DIJABETIČARA OPĆINE VAREŠ

Udruženje dijabetičara općine Vareš je udruženje osoba koje žive sa dijabetesom (dijabetičara), onih koji žive za njih (zdravstveni radnici) i onih koji žive od dijabetesa (pojedinci-proizvođači zdrave hrane i entuzijasti iz farmaceutske industrije). Udruženje dijabetičara je neprofitna, nevladina edukativna društvena organizacija. Udruženje predstavlja osobe sa dijabetesom sa teritorije općine Vareš i na globalnom i na evropskom nivou. Do sada, Udruženje je ostvarilo značajne rezultate na edukaciji ljudi

sa dijabetesom i promociji zdravog načina života. Udruženje se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 33, a predsjednik Udruženja je Zlatko Prkić.

3. IZVORNO VAREŠKO

Udruga „Izvorno Vareško“ je nepristrano, multinacionalno i multireligijsko udruženje osnovano s ciljem očuvanja kulturne baštine Varešu na polju umjetnosti, zanata i ručne radinosti. Udruga ima 21 član. Osnovana je 2005. i promoviše rad, umijeće i čestitost koja od davnina krasiti vareške žene, metalske radnike i rudare. Članovi ove Udruge njeguju bogatu tradiciju kroz različite vještine kao što su:

- lijevanje i kovanje proizvoda (statua rudara, kovača, livca itd.)
- slikanje (ulja na platnu, štampa, akvarel, slikanje na svili i staklu)
- izrada narodnih nošnji
- vez
- tkanje
- heklanje
- izrada nakita
- izrada odjevnih predmeta
- druge tehnike za izradu eksponata.

Osim očuvanja kulturne baštine, cilj Udruge je da se proširi ponuda ručnih radova i ostvari profitabilnost i samoodrživost. Sjedište Udruge se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 6, a predsjednica Udruge je Marina Marošević.

4. UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU POV RATNIKA „ZVIJEZDA“

Udruženje se bavi jačanjem ekonomskog i socijalnog položaja žena u lokalnim zajednicama, reintegracijom i resocijalizacijom povratnika, i interno raseljenih osoba. Udruženje žena za ruralni razvoj, održivi povratak, reintegraciju i resocijalizaciju. Udruženje je otvoreno za sve žene Vareša i dalje, koje prihvataju programske ciljeve Udruženja. Udruženje je dobrovoljno, neovisno i vanstranačko. Sjedište Udruženja se trenutno nalazi u Stupnom dolu, 71330 Vareš, a predsjednica Udruženja je Adisa Likić.

5. UDRUŽENJE ŽENA STUPNOG DOLA

Udruženje žena Stupnog dola se bavi ruralnim razvojem, održivim povratkom, reintegracijom i resocijalizacijom. Udruženje se također bavi jačanjem ekonomskog i socijalnog položaja žena u lokalnim zajednicama. Udruženje je dobrovoljno, neovisno i nepristrano. Sjedište Udruženja se nalazi u Stupnom dolu, 71330 Vareš, a predsjednica Udruženja je Azemina Likić.

6. ŽENE BUDOŽELJA

Udruženje "Žene Budoželja" se bavi očuvanjem tradicije u kulinarstvu, ručnoj radinosti, običajima, ekologiji i razvoju seoskog turizma. Udruženje se nalazi u selu Budoželje, Vareš, a predsjednica Udruženja je Mufida Mahmutović.

7. UDRUŽENJE SLIJEPIH I SLABOVIDNIH OSOBA OPĆINE VAREŠ

Udruženje slijepih i slabovidnih osoba općine Vareš bavi se nabavkom pomagala , pružanjem svih vrsta pravne pomoći, organizacijom jednodnevnih izleta za članove, organizacijom tečajeva mobilnosti i obilježavanjem 15.10. – Dana bijelog štapa. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda bb, a predsjednica Udruženja je Valentina Malbašić.

8. ZAJEDNICA BOŠNJAČKE KULTURE "PREPOROD"

Preporod Vareš njeguje tradiciju i kulturu Bošnjaka u općini Vareš i izvan nje. Promoviše kulturu, umjetnost, muziku i pozitivne vrijednosti. Udruženje je nevladina i nepristrana organizacija. Sjedište Organizacije se nalazi u Varešu, Put mira bb, a predsjednica Udruženja je Sahudina Beganović.

9. CRVENI KRIŽ VAREŠ

Crveni Križ Vareš je humanitarna, dobrovoljna organizacija od posebnog interesa za Federaciju BiH. Misija Crvenog Križa je da spriječi ili ublaži patnju građana i da im pomogne u nevolji, sa naglaskom na razvoj zdravstvene i socijalne skrbi, da koordinira i potpomaže aktivnosti obuke i organizacije građana na pružanju raznih vrsta pomoći u katastrofama prouzrokovanim prirodnim ili ljudskim faktorima i da upozna stanovništvo sa sadržajem i značajem Ženevske konvencije i Međunarodnog humanitarnog prava, ohrabruje njihovu primjenu i njeguje toleranciju i razumijevanje među ljudima, naročito među mladima. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 34, a predsjednica Udruženja je Enisa Musa.

10. EKO TURIST VIJAKA

Udruženje Eko Turist Vijaka se bavi zaštitom okoliša, promocijom turizma i turističkih potencijala. Udruženje je nevladina i nestranačka organizacija. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu, na adresi Put mira 33, a predsjednik Udruženja je Boško Andrić.

11. UDRUŽENJE RATNIH ZAROBLJENIKA „23. OKTOBAR '93“

Misija Udruženja je institucionalno rješavanje statusa ratnih zarobljenika. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira bb, a predsjednik Udruženja je Salem Čerenić.

12. FUDBALSKI KLUB VAREŠ

FK Vareš je jedan od najstarijih sportskih klubova u Bosni, simbol Vareša i šireg područja i zeleno-bijeli ponos svih njegovih članova, igrača i navijača već preko 90 godina. Klub je osnovan 1927. i još uvijek je aktivan i natječe se u Kantonalnoj ligi ZDK. NK Vareš je izradio sjajne fudbalere i trenere i natjecao se u različitim ligama, a bio je i na rubu ulaska u Drugu ligu bivše Jugoslavije. Adresa Fudbalskog kluba je Planinarska bb, Vareš Majdan, a predsjednik Kluba je Damir Terzić.

13. „NAŠ DOM“ BOROVICA

Udruženje se uglavnom bavilo problemima povratnika, obnovom sela i kuća, poljoprivrednim i društvenim projektima objekata, a danas se bavi isključivo kulturnim programom, očuvanjem kulturne baštine, tradicijom borovičkog kraja i etnografijom. Sjedište Udruženja je u Gornjoj Borovici bb, Vareš, a predsjednik Udruženja je Grga Vukančić.

14. UDRUŽENJE HRVATSKIH RATNIH ZAROBLJENIKA ZE-DO KANTONA –OGRANAK VAREŠ

Udruženje se bavi institucionalnim rješenjima statusa ratnih zarobljenika. Sjedište Udruženja je u Varešu, Put mira 30, a predsjednik Udruženja je Zlatko Prkić.

15. ORGANIZACIJA RATNIH VOJNIH INVALIDA „VAREŠ 92“

Udruženje je dobrovoljna, nevladina, nepristana, antifašistička i demokratska organizacija ujedinjenih građana koji prihvataju njene programske obaveze i njen Statut.

Udruženje su, kao interesnu organizaciju, osnovali ratni vojni invalidi učesnici Oslobođilačkog rata 92-95, s ciljem ostvarivanja i zaštite ličnih i zajedničkih prava i interesa u društvu. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira bb, a predsjednik Udruženja je Jasmin Salketić.

16. UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA I NESTALIH HRVATA VAREŠ

Udruženje se bavi ostvarivanjem statusnih prava propisanih Zakonom o hrvatskim veteranima i njihovim obiteljima. Svrha Udruženja je da poveže sve obitelji poginulih i nestalih hrvatskih ratnih veteranu i da se poveže sa sličnim organizacijama iz Domovinskog rata u cilju zajedničke izgradnje bolje budućnosti. Sjedište organizacije se nalazi u Varešu, Jušići bb, a predsjednica Udruženja je Dražana Klarić.

17. LOVAČKO DRUŠTVO „ZVIJEZDA“

Lovci iz vareškog područja se već dugo bave lovom. Udruženje lovaca "Zvijezda" Vareš, osnovano je 26.08. 1923. godine i do sada nije prekidalo svoj rad. Lov u njihovim uslovima je čisto sport kroz koji lovci stiču prijatelje i komuniciraju jedni sa drugima. Osnovni zadatak Udruženja lovaca je zaštita divljih životinja, prirode, okoliša i ekološkog balansa. Udruženje lovaca ima 380 članova koji su organizovani u 8 sekcija. Organizacija lovačkih aktivnosti Udruženja lovaca zasniva se na Zakonu o lovnu, dugoročnim i kratkoročnim razvojnim planovima, promociji lova, zaštiti divljači i prirode. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira P + 4, a predsjednik Udruženja je Mujo Kamenjaš.

18. UDRUŽENJE IZVIĐAČA „ZVIJEZDA“ VAREŠ

Izviđači se kao organizacija prvi puta spominju u području Vareša početkom 1950-ih kao sekcija Planinarskog društva Perun Vareš, pod čijim okriljem su djelovali do 1956, kada se, zbog velikog interesa mladih, sekcija odvojila od Planinarskog društva i počela djelovati kao Odred izviđača "Branko Jelić" Vareš. Odred je dobio ime po majoru Narodno-oslobodilačke vojske, čiji spomenik se nalazi na Tisovcima. Program Odreda izviđača Zvijezda Vareš ima za cilj razvoj svijesti o zajedništvu, jednakosti i ljubavi prema prirodi, uz primjenu specifičnih metoda koje svakog pojedinaca čine glavnim nosiocem procesa svog vlastitog razvoja, osobom koja se oslanja na vlastite snage, koja je odgovorna, posvećena i voljna podržati druge. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 16 Radnički Dom, a predsjednik Udruženja je Amar Hrvat.

19. UDRUŽENJE PENZIONERA VAREŠ

Udruženje penzionera Vareš je dobrovoljna, nevladina, nepristrana i multietnička organizacija u kojoj članovi zadovoljavaju svoje zajedničke interese i potrebe. Sjedište organizacije se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 69, a predsjednik Udruženja je Ibrahim Sirotanović.

20. UDRUŽENJE BORACA NARODNO-OSLOBODILAČKOG I ANTIFAŠISTIČKOG RATA VAREŠ

Udruženje boraca Narodno-oslobodilačkog i natifašističkog rata Vareš postoji i radi sa ciljem nasljeđivanja tradicije i obilježavanja značajnih datuma Narodno-oslobodilačkog rata. Udruženje njeguje uspomenu na narodno-oslobodilačku borbu, borce iz tog perioda, jačanje antifašističkog fronta danas i suočavanje sa prošlošću. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ul. Put mira bb, a predsjednik Udruženja je Zehrid Cigura.

21. FORUM ŽENA POGAR

Forum žena Pogar bavi se očuvanjem tradicije u kulinarstvu, ručnoj radinosti, običajima, ekologiji, razvojem seoskog turizma i etnologijom. Sjedište Udruženja se nalazi u selu Pogar, Vareš, a predsjednica Udruženja je Ranka Miletović.

22. FONDACIJA ZA OBNOVU I RAZVOJ REGIJE VAREŠ

Udruženje ili Fondacija djeluje institucionalno, ozbiljno, organizirano i sistematski. Ovi procesi i aktivnosti moraju biti interesantni ali jasni i pravedni. Moraju biti javni i u korist javnog interesa. Inicijator i pokretač Okruglog stola i Zaklade u prigodi 120. obljetnice od prvih početaka industrijskog razvoja u ovom dijelu Europe, pozvao je sve odlučne Varešane diljem svijeta da se pridruže jednoj hrabroj, ali realnoj i ostvarivoj nakani. Nakani koja je utemeljena na više nego stoljetnoj tradiciji, radinosti i sposobnosti za novi početak i obnovu značajnih vrijednosti vareške regije. Fondaciji su potrebni ulagači koji će upravljati svojim sredstvima. Sjedište Fondacije se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 34, a predsjednik Fondacije je Mladen Rudež.

23. UDRUŽENJE POSLODAVACA VAREŠ

Udruženje poslodavaca Vareš potvrdilo je svoju opredijeljenost da sistematicnije učestvuju i sistematski rade na unapređenju poslovnog okruženja u svojoj općini. Kroz partnerstvo sa drugim kompanijama, udruženjima poslodavaca iz drugih općina i vlastima, moguće je ubrzati i unaprijediti ekonomski rast i razvoj. Osnivači Udruženja poslodavaca Vareš su kroz svoje članstvo u Savezu Udruženja poslodavaca Zeničko-dobojskog kantona, izrazili svoju nedvosmislenu želju da učestvuju u svim ekonomskim događajima na nivou Zeničko-dobojskog kantona. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, u ulici Benići br. 32, a predsjednik Udruženja je Ahmed Likić.

24. KLUB EKSTREMNIH SPORTOVA "PERUN-VA" VAREŠ

Ideja za osnivanje kluba potiče iz 2005. godine od strane entuzijasta koji su se počeli baviti sportom u Varešu. Nešto kasnije, pridružili su im se i povratnici koji su imali iskustva iz EU zemalja. Klub je zvanično počeo djelovati u aprilu 2009, prvo virtualno a zatim i fizički u prostorijama koje je obezbijedila Općina. Članstvo kluba sastoji se uglavnom od stanovnika Vareša, ali jednim dijelom i od onih koji žive izvan BiH. Klub je opredijeljen sportovima, turizmu, zaštiti okoliša, okupljanju mladih i

promociji, kako u regionu tako i u BiH. Postojeće sekcije Kluba su: planinski biciklizam, paragliding, skijanje, snowboarding, planinarenje, rafting, gorska služba spašavanja, paintball, motocross, 4x4 off road i quad 4x4. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 24, a predsjednik Udruženja je Mirza Zec.

25. UDRUŽENJE "KRALJEVSKI GRAD BOBOVAC"

Nevladina organizacija "Kraljevski grad Bobovac" Vareš djeluje od jula 2004. Programski ciljevi Udruženja su zaštita, obnova, rekonstrukcija i reaffirmacija starog grada Bobovac. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu pošto se lokacija srednjovjekovnog grada Bobovac nalazi na teritoriji općine Vareš. Udruženje, skraćenog naziva "Bobovac", u svom logotipu kombinuje obrise mauzoleja na Bobovcu i kraljevskog dvora u pozadini sa bojama državne zastave BiH i zvjezdicama koje su povezane sa EU. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda 25, a predsjednik Udruženja je Toni Petković.

26. KARATE KLUB VAREŠ

Udruženje "KARATE KLUB VAREŠ" je sportski kolektiv koji u polju svoje aktivnosti sadrži sportsko obrazovni, takmičarski, pojedinačni i rekreativni oblik bavljenja sportskim aktivnostima. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 43, a predsjednica Udruženja je Mirsada Operta.

27. TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO - SEKCIJA VAREŠ

TEAKWONDO KLUB BOSNA VISOKO – SEKCIJA VAREŠ je osnovana 18.05.2009. godine. Glavni ciljevi kluba su promocija kulturnih, sportskih i takmičarskih aktivnosti u Bosni i Hercegovini. TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO - SEKCIJA VAREŠ trenutno ima preko 130 članova u dobi od 5 do 28 godina, od kojih je 30 u takmičarskom odabiru kluba a 25 su članovi demo tima koji učestvuju u revijalnim programima. Osnivač i predsjednik Kluba je Edin Kajević.

28. PLANINARSKO I SKIJAŠKO DRUŠTVO „PERUN“ VAREŠ

Prvo planinarsko društvo u Varešu je osnovano 1926. godine pod nazivom PD "COSMOS". U periodu od 1933. do 1936. godine na Perunu je izgrađen prvi planinarski dom od drvene građe u tirolskom stilu, koji je izgorio u Drugom svjetskom ratu 4.7.1942. godine. Nakon drugog svjetskog rata obnovljen je rad planinarskog društva pod novim nazivom "PERUN" Udruženje je osnovano na inicijativu grupe planinara i ljubitelja prirode sa ciljem širenja, podizanja i razvoja masovnog boravka u prirodi u svrhu rekreacije i aktivnog odmora, kao i podizanja svijesti o očuvanju prirodne ljepote i zaštite okoliša. društvo je dobrovoljna, nevladina, nestranačka i nezavisna organizacija i član je Planinarske Federacije BiH, a djeluje kroz nekoliko sekcija. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 30, a predsjednik Udruženja je Aziz Numanović.

29. UDRUŽENJE SPORTSKIH RIBOLOVACA VAREŠ

Udruženje je vrlo regulirana organizacija koja djeluje u skladu sa Statutom Udruženja koje je registrovano pri Ministarstvu pravde i uprave ZDK. Glavne aktivnosti Udruženja sportskih ribolovaca "Vareš" su zaštita i promocija ribljeg fonda, takmičenja u sportskom ribolovu i ekologija. Udruženje je postiglo značajne rezultate u svim područjima aktivnosti. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put mira bb, a predsjednik Udruženja je Ilhan Klančević.

30. UDRUŽENJE PČELARA „POLEN“ VAREŠ

Udruženje se bavi razmjenom iskustava, mišljenja, proizvodnjom, korištenjem lijekova u pčelarstvu i svim aktivnostima vezanim za pčelarstvo. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 59, a predsjednik Udruženja je Adis Bašić.

31. MUSLIMANSKO DOBROTVORNO DRUŠTVO MERHAMET – OSNOVNI ODBOR VAREŠ

Glavni ciljevi i aktivnosti Muslimanskog dobrotvornog društva "Merhamet" su pružanje pomoći ranjivim kategorijama stanovništva. Merhamet je od posebnog značaja na historijskoj teritoriji BiH zbog socio-ideoloških, kulturnih, političkih i ekonomskih promjena koje su uslijedile nakon Prvog svjetskog rata. Potreba za djelovanjem Merhameta je također bila izražena u poratnom periodu. Njegove aktivnosti trajale su do 1946. kada je socijalistička Jugoslavija kao unitarna država totalitarnog režima ukinula ovaj vid ljudske solidarnosti i društveno-humanističke aktivnosti. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda br. 34, a predsjednik Udruženja je Mustafa Kamenjaš.

32. HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO „NAPREDAK“ – PODRUŽNICA VAREŠ

Svrha Društva je kulturna i obrazovna aktivnost, ekonomsko jačanje i podizanje socijalne sigurnosti hrvatskog naroda. U svom radu društvo sarađuje sa društvenim, političkim, ekonomskim, kulturnim, naučnim i drugim vladinim i nevladinim organizacijama iz zemlje i inozemstva i njihovim upravnim tijelima da bi postiglo svoje ciljeve i zadatke. Vareška podružnica Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda br. 25, Vareš, a predsjednik Udruženja je Mario Mirčić.

33. FORUM ŽENA STRICA-ZARUĐE

„Forum žena Strica-Zaruđe“ bavi se očuvanjem tradicije u kulinarstvu, rukotvorinama, običajima, ekologijom i razvojem seoskog turizma. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Strica i Zaruđe, Vareš, a predsjednica Udruženja je Olivera Franjić.

34. UDRUŽENJE ŽENA STRIJEŽEVO

Udruženje se bavi očuvanjem tradicije u kulinarstvu, rukotvorinama, običajima, ekologijom i razvojem seoskog turizma. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Striježevu, Vareš, a predsjednica Udruženja je Šaha Zubača.

35. PRVA DJEĆIJA AMBASADA "MEĐAŠI" KONZULAT VAREŠ

Dječija ambasada Međaši je osnovana 6.6.1990. godine u selu koje je gotovo podjednako udaljeno od Beograda, Zagreba i Sarajeva s ciljem zbližavanja djece i prijatelja djece, gdjegod oni bili i podizanja glasova svih za zaštitu prava djeteta na život, mir i slobodu, prava na one vrijednosti koje su već bile ugrožene nadolazećim valom najcrnjeg nacionalizma. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Put mira br. 30, a predsjednik Udruženja je Zlatko Prkić.

36. UDRUŽENJE BORACA ODBRAMBENO OSLOBODILAČKOG RATA 1992-1995 ORGANIZACIJA

DEMOBILISANIH BORACA OPĆINE VAREŠ ”

Misija Udruženja je institucionalno rješavanje statusnog položaja veteranske populacije. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Put mira br. 33, Vareš, a predsjednik Udruženja je Salem Hršumović.

37. UDRUŽENJE NOSITELJA RATNIH PRIZNANJA HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE VAREŠ

Ciljevi Udruženja su zaštita statusa i interesa nositelja ratnih priznanja, očuvanje tradicije i identiteta jedinica koje su učestvovale u Domovinskom ratu i obilježavanje godišnjica i važnih događaja iz Domovinskog rata u BiH i zaštita prava njegovih članova. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Put mira 33, Vareš, a predsjednik Udruženja je Čedomir Franjković.

38. HVIDRA UDRUŽENJE HRVATSKO VIJEĆE OBRANE HERCEG-BOSNE VAREŠ

Udruženje HVIDRA je dobrovoljna zajednica županijskih zajednica, udruženja i članova HVIDRE ujedinjenih da bi zaštitili i promovirali zajedničke nacionalne, humanitarne, socijalne, zdravstvene, sportske, kulturne i druge interese i ciljeve i zajednička uvjerenja. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Jušići bb, a predsjednik Udruženja je Zoran Andrić.

39. „PORODICE ŠEHIDA I PALIH BORACA“ VAREŠ

Udruženje se nastoji baviti specifičnim problemima sa kojima se suočava ova populacija. Intenzivno se radi na stvaranju uslova za zapošljavanje djece šehida i palih boraca, obezbeđivanju smještaja za porodice, redovnom posjećivanju starih i bolesnih roditelja i vodi briga o bolesnima. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Put mira br. 33, a predsjednik Udruženja je Kenan Ahmedović.

40. UDRUŽENJE ZA SPORT I REKREACIJU INVALIDA OPĆINE VAREŠ

Sport i rekreativne aktivnosti za osobe sa invaliditetom moraju biti usmjereni ka okupljanju što većeg broja pripadnika ove populacije. Program i aktivnosti su prilagođeni zdravstvenim mogućnostima i kreću se od sportskih igara, kuglanja, badmintona, atletike itd. Sve ovisi o interesovanju učesnika ali i o prostornim mogućnostima objekata, sredstvima itd. Udruženje je osnovao Ešref Pajt, predsjednik Udruženja za sport i rekreaciju invalida na Skupštini koja je održana 20.04.2018. godine. Na Skupštini je također usvojen Statut kao i izvršen izbor osoba koje će obavljati funkcije unutar Udruženja. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu, na adresi Put mira 33.

41. UDRUŽENJE ŽENA KOKOŠČIĆI

Udruženje žena Kokoščići se bavi očuvanjem tradicije u kulinarstvu, rukotvorinama, običajima, ekologijom i razvojem seoskog turizma. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Kokoščići, Vareš, a predsjednica Udruženja je Hedija Karamustafić.

42. UDRUŽENJE MLADIH "INICIJATIVA"

"INICIJATIVA" je neprofitna, apolitična i neovisna organizacija koju vode i finansiraju mladi. „Inicijativu“ je osnovalo 6 mladih ljudi okupljenih oko zajedničke ideje da ohrabre druge članove društva u svojoj zajednici da unaprijede svoj položaj u društvu korištenjem znanja i vještina. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, na adresi Zvijezda E-2, a predsjednik Udruženja je Nurdin Begović.

43. UDRUŽENJE GRAĐANA „OMLADINSKA RADNA BRIGADA REŠAD SALETOVIĆ“ VAREŠ

Udruženje građana „Omladinska radna brigada Rešad Saletović“ je osnovano da bi se evocirale uspomene na omladinske radne akcije i promovisao dobrovoljni rad. Udruženje okuplja brigadire i

mlade da bi se prisjetili jednog značajnog perioda koji je iza njih. Mladi će imati priliku da uče o dobrovoljnom radu i radu za dobrobit zajednice. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu, na adresi Zvijezda bb, a predsjednik Udruženja je Ismet Kozlić.

44. UDRUŽENJE ZA RURALNI POLJOPRIVREDNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, OČUVANJE OBIČAJA I TRADICIJE I RURALNI RAZVOJ I PODUZETNIŠTVO „ARPOS“ VAREŠ

Udruženje se bavi ekonomskim i socijalnim osnaživanjem u lokalnim zajednicama, reintegracijom, resocijalizacijom povratnika i interno raseljenih osoba. Udruženje je otvoreno svima u općini Vareš i šire, koji prihvataju programske ciljeve ovog Udruženja. Udruženje je dobrovoljno, neovisno, vanstranačko i neovisno. Sjedište Udruženja se trenutno nalazi na adresi Pajtov Han bb, Vareš a predsjednica Udruženja je Mara Stjepanović.

45. ŠAHOVSKI KLUB VAREŠ

Šahovski klub "Vareš" je dobrovoljna, amaterska i sportska organizacija koja djeluje u skladu sa Ustavom BiH i Statutom Šahovske Federacije Bosne i Hercegovine. Klub je član Šahovske Federacije Bosne i Hercegovine. Sjedište Udruženja je u Varešu, na adresi Zvijezda 34, a predsjednik Udruženja je Mario Jerković.

46. UDRUŽENJE STRELJAČKI KLUB „METALAC“ VAREŠ

Streljački klub "METALAC" Vareš omogućava svojim članovima da treniraju i da se takmiče na lokalnim, državnim i međunarodnim takmičenjima. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda 34, a predsjednik Udruženja je Marko Poljaković.

47. ZAVIČAJNO UDRUŽENJE „OKRUGLICA“ – OGRANAK VAREŠ

Udruženje je nezavisna, nepristrana i nevladina organizacija čiji je glavni cilj okupiti Okrugličane oko kulturnih, umjetničkih i izvornih pitanja tako da stariji ljudi mogu učiti i očuvati njihove običaje, kulturnu baštinu, tradicije i izvornu individualnost. Udruženje ima status pravne osobe sa pravima i obavezama određenim zakonom i Statutom. Sjedište Udruženja je u selu Okruglica bb, Vareš, a predsjednik Udruženja je Miloš Đurđić.

48. UDRUŽENJE BORACA PATRIOTSKA LIGA VAREŠ

Udruženje daje nesebičan doprinos i hrabrost s ciljem da lokalna zajednica živi i ima je. U mirnodopskom periodu postoji mnogo Projekata koje treba implementirati i prije svega, ne zaboraviti ono što se dešavalо, nazivati stvari u društvu pravim imenom i pratiti budućnost onako kako zaslužuju. Sjedište Udruženja se nalazi na adresi Čamilov Potok 10/3, Vareš Majdan, a predsjednik Udruženja je Avdija Kovačević.

49. UDRUŽENJE ŽENA „ZVJEZDANGRAD“ VAREŠ

Udruženje okuplja žene svih uzrasta s ciljem promovisanja prava žena i jednakosti spolova; aktivacije žena i unapređenja njihove uloge u zapošljavanju i položaju u zajednici, njihovog ekonomskog

osnaživanja i sposobnosti da ostvare prihode kroz promociju, proizvodnju i prodaju eko hrane i bilja i ručnih radova. Udruženje također planira aktivnosti u polju zaštite okoliša, pomoći starim i nemoćnim kao i implementaciju drugih aktivnosti koje nastaju iz zajedničkog rada i djelovanja. Sjedište Udruženja nalazi se na adresi Matijevići br. 10, Vareš, a predsjednica Udruženja je Lejla Omerčević.

50. DOBROVOLJNA VATROGASNA BRIGADA VAREŠ

Dobrovoljna vatrogasna brigada Vareš je dobrovoljna, socijalno profesionalna, humanitarna, nezavisna, nepristrana i nevladina organizacija od širokog društvenog interesa koja okuplja vatrogasne entuzijaste koji, kroz svoju inicijativu, kreativnost i predanost, doprinose razvoju vatrogastva i protivpožarne zaštite u općini, kantonima, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini. Sjedište Udruženja se nalazi na adresi ulica Zvijezda 34, Vareš, a predsjednik Udruženja je Zdenko Franjić.

51. UDRUŽENJE "BARON" VAREŠ

Udruženje organizuje sportske događaje. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Daštansko, 71330 Vareš, a predsjednik Udruženja je Anto Josipović.

52. UDRUŽENJE GRAĐANA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA "ŽUĆO" VAREŠ

Misija Udruženja je podizanje svijesti o napuštenim životinjama i upotrebi pasa i mačaka u nehumane svrhe. Njihova najveća nagrada je kada spase psa ili mačku sa ulice i pronađu im dom pun ljubavi koju sve životinje zaslужuju. Sjedište Udruženja nalazi se na adresi Zvijezda 14, Vareš, a predsjednik Udruženja je Mirnes Ajanović.

53. UDRUŽENJE "MOJA PRVA NOTA" VAREŠ

Udruženje je muzičkog karaktera i okuplja i oblikuje mlade muzičke talente u općini Vareš. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, na adresi ulica Zvijezda 65, a predsjednik Udruženja je Igor Hinger.

54. UDRUŽENJE KLUB DIZAČA TEGOVA "PREDATOR" VAREŠ

Osnovni cilj Udruženja je da promoviše discipline snage, dizanje iz čučnja, potisak s klupe, mrtvo dizanje, zdrav i pravilan način života i ishrane. Sjedište Udruženja je u Varešu, na adresi Zvijezda 17, a predsjednik Udruženja je Farik Muhić.

55. UDRUŽENJEŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU „NARCIS DABRAVINE“ VAREŠ

Udruženje se bavi ekonomskim i socijalnim osnaživanjem u lokalnim zajednicama, reintegracijom i resocijalizacijom povratnika i interna raseljenih osoba. Udruženje je otvoreno za sve stanovnike općine Vareš i šire, koji prihvataju programske ciljeve Udruženja. Udruženje je dobrovoljno, nezavisno i nestranačko. Sjedište Udruženja se nalazi u Dabrvinama bb, Vareš, a predsjednica Udruženja je Arnela Botić.

56. UDRUŽENJE „EMIL MILO CIPRA“ VAREŠ

Udruženje "Emil Milo Cipra" organizuje festival klasične muzike "VACLAF". Udruženje je u najkraćem udruženje prijatelja klasične muzike. Sjedište Udruženja je u Varešu, ulica Zvijezda K-4, a predsjednik Udruženja je Petar Jelić.

PRILOG 3

SPISAK PREDUZEĆA, VAREŠ

Prilog 3 - Registrovani ugostiteljski objekti i smještajni objekti

Broj :	Vlasnik:	Poduzeće	Mjesto:	Telefon:
1	Adilović Nedžad	Kafe bar "DADO"	Vareš	061-717-479
2	Ahmedović Amela	UR "FENIX"	Vareš	061-871-077
3	Gondžo Sakiba	UR "SEKA"	Vareš	061-781-379
4	Imamagić Alisa	Restoran "ŠEĆERKA"	Vareš	061-307-543
5	Islamović Alen	Slastičarna "ALEN"	Vareš	
6	Islamović Emira	Kafe bar "BUMERANG"	Vareš	061-791-626
7	Jurkić Sedika	Kafe bar "SANDRA"	Vijaka	
8	Kamenjaš Sabaheta	Kafe bar "TINTA"	Vareš	060-300-3012
9	Karić Elvira	Kafe bar "H B"	Vareš	
10	Likić Dževad	Kafe bar "FALCON"	Vareš	061-239-919
11	Kevešević Tatjana	Kafe bar "MACHO"	Vareš	066-853-324
12	TIMPEX doo Vareš	Kafe bar "The Cotton Club"	Vareš	061-153-387
13	Andrić Ivan	Noćni klub "KONOBA"	Vareš	062-951-180
14	Šormaz Saša	Kafe bar "AQUA"	Vareš-Majdan	061-263-997
15	Salketić EDINA	Restoran "ADIN"	Dabrvine	061-401-234
16	Likić Ahmed	Diskoteka "CITY"	Vareš	063-393-133
17	Jojić Sreten	Kafe bar "LOVAC"	Vareš	
18	Miletović Željko	Izletište "KUGLA"- Privremeno odjavljeno do Maja 2020.	Ponikva	032-843-508
19	Parić Jasmina	Fast-food "PARIĆ"	Vareš	061-034-031
20	Dodik Dario	Restoran "MLIN" & iznajmljivanje soba	Vareš	061-771-583
21	Hinger Zdravko	Sobe u domaćinstvu	Mrestilište	043-650-522-7150
22	Andrić Jasna	Restoran "TAVERNA"	Vareš	062-951-180
23	Đurić Zoran	Kafe picerija "STARI DANI"	Vareš	060-352-98-02
24	Klarić Josip	Pansion "Šimin Potok"	Šimin Potok Zvijezda	061-781-802 032-593-053
25	Purišević Hanka	Fast food "Nela"	Vareš	062-502-474
26	Kevešević Darko	Kafe bar "Roma"	Vareš	066-298-899
27	Hajrić Vehida	Buregdžinica "LIDER"	Vareš	061-904-274

Zanatske radnje

Broj :	Vlasnik:	Vrsta djelatnosti	Lokacija:	Telefon:
1	Šimić Šejla	Frizer	Vareš	061-528-644
2	Atlagić Safet	Obućar	Vareš	062-380-964
3	Barnjak Alojzija	Fotograf	Vareš	063-327-902
4	Bešić Asim	Limar-zavarivač	Vareš	061-994-649

PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA
ADRIATIC METALS PLC – EASTERN MINING D.O.O.

5	Botić Kenan	Auto mehaničar	Dabrvine	061-234-163
6	Brkić Elma	Frizer	Vareš	062-969-565
7	Bulbulušić Mahir	Frizer	V.Majdan	061-686-279
8	Fazlić Jadranka	Frizer	Vareš	061-617-186
9	Ganić Kasim	Elektroinstalater	Kokoščići	
10	Gavrić Mato	Stolar	Vareš	061-410-409
11	Gogić August	Kovač	Oćevija	061-787-874
12	Halkić Belma	Frizer	Vareš	061-105-006
14	Jozeljić Dražen	Kovač	Oćevija	061-186-785
				064-471-942
15	Prkić Marin	Auto mehaničar	Vareš	061-416-483
16	Salketić Avdo	Obrt	Dabrvine	061-422-967
17	Subašić Izudin	Vulkanizer	Vareš	065-174-928
18	Subašić Teufik	Stolar	Vareš	
19	Tojčić Branka	Kućne rukotvorine	Vareš	
20	Tojčić Zora	Frizer	Vareš	
21	Velić Ejub	Frizer	Vareš	
22	Vijačkić Alojz	Frizer	Oćevija	061-327-778
23	Zubača Sead	Frizer	Vareš	
24	Žutić Šemsudin	Radio-TV servis	Vareš	061-104-509
25	Jozić Pero	Stolar	Ivančevo	
26	Zubača Enida	Frizer	Vareš	062-163-571
27	Mahmutović Derviš	Stolar	Stupni Do	
28	Ajanović Samir	Auto mehaničar	Dabrvine	061-753-487
29	Alihodžić Vehbija	Stolar	Mižnovići	
30	Fatić Derviš	Internet portal	Budoželje	061-401-293
31	Šurkić Stjepan	Obrada metala	Pogar	
32	Tomić Radomir	Autopraonica	Vareš	061-793-032
33	Ibrišimović Edin	Stolar	Mijakovići	
34	Rožajac Elvis	Stolar	Ravne	061-836-445
35	Kovačević Alena	Proizvodnja peleta	Ponikva	062-410-406
36	Jusić Dženan	Izrada slika		
37	Parić Emina	Frizer	Vareš	061-623-763
38	Likić Huso	Stolar	Stupni Do	060-350-6623
39	Pajt Elvedin	Građevinski radovi	Budoželje	061-551-739
40	Likić Miralem	Stolar	Vareš	
41	Gogić Eugen	Kovač	Oćevija	061-186-345
42	Berberović Lidija	Obrt	Pogar	
43	Stjepanović Mara	Obrt	Pajtov han	
44	Botić Selma	Frizer –promjena Rj. Od 2.12.2019.	Dabrvine	
45	Budimlić Almer	Auto mehaničar	V. Majdan	061-028-880
46	Abadžija Anes	Proizvodnja peleta	V. Majdan	061-664-319
47	Hrustanović Amela	Optika "LENS"	Vareš	061-838-978
	Kapetanović			

48	Samir	Stolarija "JAVOR-STIL"	Ravne	061-439-400
----	-------	------------------------	-------	-------------

Registrirane trgovačke radnje

Broj:	Vlasnik:	Poduzeće:	Mjesto:	Telefon:
1	Ajanović Anesa	Trgovačka radnja "ANELA"	V. Majdan	062-748-126
2	Alihodžić Husein	Trgovačka radnja "Maloprodaja"	Mižnovići	
3	Beganović Sahudina	Trgovačka radnja "MOŠUS"	Vareš	062-552-241
4	Bešić Haris	Trgovačka radnja "BEŠIĆ"	Striježev	
5	Bešić Mejra	Trgovačka radnja "MiS-Prom"	Vareš	061-105-554
6	Bešić Samir	Trgovačka radnja "NADŽA"	Striježev	061-105-554
7	Franjić Dražan	Trgovačka radnja "FRANJIĆ", Mesnica	Vareš	061 757 283
8	Hercegovac Nura	Trgovačka radnja "RUNICE"	Striježev	
9	Hodžić Edina	Trgovačka radnja "Mješovita roba "	Kokošići	
10	Ljevak Ivona	Trgovačka radnja „Orhideja“, Cvjećara	Vareš	032-843-083
11	Josipović Jasenko	Trgovačka radnja "SAN"-odjavljena	Daštansko	061-796-348
12	Kapetanović Mersiha	Trgovačka radnja "BAMBI"	Vareš	061-871-085
13	Kapetanović Zineta	Trgovačka radnja "KULA"	Vareš	
14	Kokor Zdenka	Trgovačka radnja "AMI"	Vareš	
15	Likić Damir	Trgovačka radnja "LD&E"	Vareš	061-246-088
16	Petrović Anđelka	Trgovačka radnja "Petrović"	Pogar	062-764-945
17	Janjoš Zahida	Trgovačka radnja "DIJANA"	V.Majdan	061-866-343
18	Rožajac Marija	Trgovačka radnja "DAR"	Vareš	061-528-444
19	Musa Azra	Trgovačka radnja "MAJRA"	Vareš	
20	Smajić Fadil	Trgovačka radnja "Minimarket"	Dabrvine	
21	Sučić Eugen	Trgovačka radnja Poljooprema"	Vareš	061-874-796
22	Žutić Fikreta	Trgovačka radnja "MRKVA"	Vareš	
23	Muratspahić Almin	Trgovačka radnja "HRID"	Budoželje	
24	Fatić Amra	Trgovačka radnja "Poljoprivredna trgovina "HERIĆI	Budoželje	
25	Operta Meliha	Trgovačka radnja "MELI"	Vareš	061-596-433
26	Zaimović Fadila	Trgovačka radnja "ZAIMOVIĆ-KRISTĆ" VAREŠ	VAREŠ	
27	Botić Anesa	Trgovačka radnja "Auto dijelovi BOTIĆ"	Hodžići	061-448-942

28	Bajrić Nafiz	Trgovačka radnja "ĐEJNA"	Budoželje	
----	--------------	--------------------------	-----------	--

Poljoprivredna djelatnost

Broj:	Ime i prezime:	Mjesto:	Vrsta djelatnosti:
1	Alihodžić Miralem	Mižnovići	Stočarstvo
2	Babić Dubravko	Strica	Prerada voća
3	Babić Josip	Zarudje	Stočarstvo
4	Bašić Adis	V. Majdan	Pčelarstvo
5	Begić Halid	Vareš	Stočarstvo
6	Begić Hasan	Vareš	Stočarstvo
7	Božić Srđan	Strica	Uzgoj ribe
8	Đurić Slobodan	Duboštica	Ljekovi
9	Franjić Ljerka	Strica	Stočarstvo
10	Karamustafić Sadudin	Kokošići	Stočarstvo
11	Mirčić Marko	Pržići	Peradarstvo
12	Pašalić Milijan	Sjenokos	Stočarstvo
13	Zubača Sead	Striježevanje	Stočarstvo
14	Hršumović Salem	Ligatići	Stočarstvo
15	Ahmedović Edin	Daštansko	Stočarstvo
16	Toičić Vukana	Strica	Stočarstvo
17	Eskić Kazafer	Ligatići	Pčelarstvo
18	Šimić Leon	Pogar	Stočarstvo
19	Musa Munever	Budoželje	Pčelarstvo
20	Josipović Ciprijan	Daštansko	Stočarstvo
21	Ibrišimović Edin	Mijakovići	Stočarstvo
22	Bešić Mahira	Striježevanje	Stočarstvo
23	Bajramović Sifet	Vareš	Poljoprivreda
24	Ružić Krešimir	Pogar	Uzgoj svinja
25	Dusper Ivo	Mir - Vareš	Uzgoj svinja i proizvodnja povrća
26	Karamustafić Eldar	Kokošići	Stočarstvo
27	Djaković Blaško	Vareš	Stočarstvo
28	Pajt Adis	Budoželje	Uzgoj mlijecnih goveda
29	Kamenjaš Šerif	Pomenići	Pčelarstvo
30	Čajić Jasmin	Vareš	Uzgoj bobičastog voća

Registrirani taksi prevoznici

Broj:	Ime i podaci:	Telefon:
1	ČURTIĆ (Muje) REJHAN ulica Zvijezda	061-797-110

PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA
ADRIATIC METALS PLC – EASTERN MINING D.O.O.

2	ČIZMO (Avdije) MIRZET Čamilov potok br.39.	061-607-611
3	ŠOKIĆ (Franje) MARIO Put mira br.14.	061-336-891

Prevoznici

Broj:	Ime i prezime:	Lokacija
1	Ahmedović Akif	Vareš
2	Ahmedović Daris	Vareš
3	Imamagić Adis	Vareš
4	Likić Ešref	Stupni Do
5	Ahmedović Dženan	Daštansko
6	Ahmedović Sanel	Daštansko
7	Šimić Mladen	Radoševići
8	Džido Ermin	Vareš